

Abonnementenprijs per 6 maanden
Voor Amsterdam f 2.50.
Buiten Amsterdam franco f 2.90,
Enkele Na. 5 Cents.

Vier-en-twintigste Jaargang.

Amsterdam, Maandag 9 December.

Directeur-Uitgever: J. A. WORMSER.

Advertentie:
Van 1 tot 6 regels f —.90.
Iedere regel daarboven f —.15.
Aanvragen of vermelding
van liefdegaven f —.10 per regel.

Dit Nummer bestaat uit TWEE bladen.

De prikkel van den wedijver.

In een tentoonstelling werkt de prikkel van den wedijver.

Op onze jongste internationale wereldtentoonstelling was dit wel anders, en lag voor het druk bezoek meer prikkel in de pret, die er gemaakt, dan in den wedijver, die er gewekt werd.

Wat zich tentoonstelling noemde, verliep allengs in een soort moderne kermis; juist zooals de oude kermis, die oorspronkelijk niets dan het doen van nering of negotie beoogde, door de opkomende winkels van karakter veranderde en in het „kostelijk maal“, waar onze dichters van zongen, omsloeg.

En dit toont zeker, dat wedijver niet de enige prikkel is, die den trage van aard uit zijn sloffen doet schieten. Op een deel van het publiek althans werkt pretzucht een korte poos allicht nog sterker.

Neemt ge daarentegen den mensch in het gemeen, niet in de ure, als de zucht naar uitspatting vaardig over hem wordt, maar in den gewonen gang van het leven, dan wint de prikkel van den wedijver het zeer stellig.

Dat merkt ge aan kleine kinderen reeds bij het spelen. Dat weten de meesters op school u te verhalen. En daar is heel de maatschappij het toonbeeld van.

Bij dien wedijver loopt de één voor de eer, de ander om den prijs, de derde om de te winnen positie; en telkens blijkt weer, hoe, ter wakkershudding van den geest der traagheid, met den prikkel, die in den wedijver ligt, kortweg niets voor vergelijking vatbaar is.

Die zin voor den wedstrijd moge zich, naar de stroom des tijds daalt of rijst, nu eens op meer ideale, dan weer op meer materiele doeleinden richten, en bij die wisseling telkens schijnen uit te sterven, toch leeft hij even dikwijls weer op.

Daarvan wisten de Kamers van Rhetoriek bij hun Landjuwelen en Entreeën te verhalen.

Dat vertoonden onze boeren eertijds bij hun ringrijden en gaaijschieten. En dat geeft het einde dezer eeuw ons nogmaals in een reusachtige sport-ontwikkeling te aanschouwen. Sport met gansche spoorreinen zelfs, ook al waagt er een honderd man tegelijk het leven aan.

Nu ontkennen we in het minst niet, dat er in dezen prikkel van den wedijver op alle manier veel zondigs uitkomt. Vaak blijft de keur der middelen uit. Wedijver slaat in benijding om. Hoogere belangen worden opgeofferd. De gezondheid, soms het leven, wordt verwoest.

Maar hoe zwaar men dit ook wegen late, het feit is niet weg te cijferen, dat de drang om te wedijveren diep in onze natuur geworteld zit.

Dat deze prikkel op zichzelf onmisbaar zou zijn, betwisten we.

Een jongen op school, die niet om *primus* te zijn, maar uit lust tot de studie even hard werkt, als de minnaar der prijzen, staat ongetwijfeld hoger. En wat in dien zin op school waar is, is even waar in het leven. Tal van voorbeelden zijn op te sommen, waarin hooger drang of zuiver plichtsbeseft tot even sterke veerkracht prikkelde, als bij anderen alleen door de jiverzucht werd opgewekt.

Maar al geven we dit gulweg toe, betwist kan evenmin, dat dit uitzonderingen zijn, en dat op het leven in het gemeen, en in geheel zijn samenstel, de prikkel van den wedijver de eenig genoezame blijkt, om onze natuurlijke traagheid te overwinnen.

Die traagheid is een krankheid, en die krankheid een vrucht der zonde, maar een kwaad dat niettemin algemeen heerscht.

Ook al kennen wij, Nederlanders, het „dolke far niente“ niet, en al kan men zich in het Noorden van Europa nauwelijks een denkbeeld vormen van den lust in rusten niets-doën, die zich in het Zuiden en Oosten van Europa vertoont, toch behoort het geen betoog, dat gemakzucht ook ons in het bloed zit.

Tegen inspanning zien we van nature op, hoe machtig ook de ontspanning daarna bekoren moge.

Wat Jesus noemde: „zijn talent in de aarde willen begraven“, is onder ons een alleraardigst verschijnsel.

Men laat zijn talenten sluimeren, zijn

krachten slapen, en is ook te dien opzichte liefst rustig rentenier.

Wat krachten er in ons nationale leven schuilen, heeft de 16e eeuw in oorlog, en de 17e in dagen van vrede getoond, doordien we toch uit onze dommeling waren opgeschrikt, en wakker geschud uit onze versufing.

De onverwachte prikkel heeft ons toen gered en deed ons wonderen bestaan, om eerst in dat heldentijdvak onzer historie te doen uitkomen, wat kostelijke nationale kracht we in onze traagheid verwaarloosd hadden.

En ook, nauwelijks liet die prikkel weer af, of de veerkracht lag gebroken, de gloed ging tanen, en we daalden weer op het oude peil.

Wie zich niet aan illusien overgeeft, maar met de werkelijkheid rekent, kan deswege niet loochenen, dat het zondige van onzen toestand onzen geest van nature traag maakt; dat er prikkelen noodig zijn, om ons in breder kring uit die traagheid te doen opwaken; en dat onder de prikkelen die hiertoe machtig bleken, de prikkel van den wedijver, blijkens de ervaring der eeuwen, het diepst indringt.

Met de zielkundige verklaring van dit verschijnsel laten we ons op dit oogenblik niet in. Het is er ons thans alleen om te doen, om het feit te constateeren, en het door de constatering van dit feit begrijpelijk te maken, waarom, tenzij ge in de ruste der graven wilt afdalen, het Concurrentie-stelsel van onzen zondigen toestand onafscheidelijk is.

Concurrentie is wedijver.

Zoolang die wedijver het leven bezielt, overkomt u al de jammer die de concurrentie met zich brengt; maar werkt ook de prikkel, die gang in het leven brengt en u aan inzinking en doodelijke traagheid doet ontkomen.

Hieruit volgt, dat vernietiging van het Concurrentiestelsel wegaeming van den wedijver is; iets waardoor de machtigste aller prikkelen zou worden afgeschaft, en niets meer in staat zou blijken den geest der traagheid van ons te weren.

En toch, dit is de toestand, waarin de consequente toepassing van het Socialistische stelsel ons zou overzetten.

Niet, alsof dit stelsel noodwendig tot gelijke verdeling van het goed zou moeten leiden. Integendeel, tal van socialistische schrijvers protesteerden juist tegen dien toelag. Ja, zelfs niet alsof elk particulier bezit daarom zou zijn opgeheven; want ook dat wordt door kundige mannen onder de voorstanders van het Socialistische stelsel betwist.

Desnoods geven we zelfs toe, dat, waar allen arbeiden moesten, allicht de vindingrijkheid nog groter dan thans zou worden, om machinale verbetering in den arbeid aan te brengen.

Tot op zekere hoogte erkennen we dus, dat er altoos zeker verschil in toestand, en daardoor zekere wrijving, over zou blijven.

Overdrijving baat hier niet. Hoe nuchterder en juistere men zich den toestand indenkt, hoe sterker men staat.

Maar hoe men de zaak ook wende of keere, resultaat zou het altoos zijn, dat de groote wedloop des levens uitviel; dat de onderlinge wedijver inkromp tot de kleinste evenredigheden; en dat hiermee de machtigste prikkel, die in het leven de veerkracht doet werken, zou uitvallen.

Dit is niet te sterk gezegd.

Al geven we toch voetstoots toe, dat ook eierzucht en ijdelheid, onder allerlei vorm, tal van menschen in het renperk lokken, toch valt het niet tegen te spreken, dat al de actie, die door deze motieven ontstaat, van verre zelfs niet te vergelijken is met den wedijver, waartoe de zucht naar bezit prikkelt.

De maatschappij is nu eenmaal een zeer saamgesteld organisme, dat niet door één drijfkracht, maar door tal van raderen en voren bewogen wordt. Maar wie de actie, die uitgaat van de zucht naar bezit, vergelijkt met de actie van alle andere prikkels saam, kan tot geen andere slotsom komen, dan dat de wedijver om bezit te verwerven, het ééne groote drijfkracht is, waarbij al de overige raderen slechts als hulpraderen in aanmerking komen.

De passie om zich eenig goed te verwerven, is de eenig algemeene, die door heel het leven haar actie voortzet.

Doodverklaring van die passie en daarop munt toch het Socialistische stelsel; zou alzoo den eenig algemeenen, altoos aanhoudenden en allerwegen werkenden prikkel uit het

maatschappelijk leven wegnemen, en de geest der traagheid en der inzinking zou, eer men het verhoeden kon, de overhand krijgen.

Buiten zonde zou dat niet zoo zijn. Dan zou het leven ook zonder dien prikkel tieren en bloeien.

Maar de zonde is er nu eenmaal. De neiging tot traagheid houdt aan, zoolang de zonde stand houdt. En daarom zou het zoo uiterst bedenkelijk zijn, indien de machtige prikkel uitviel, die, blijkens de historie der eeuwen, alleen machtig bleek, om het insluimeren der natie te voorkomen.

Zoolang men de ziele van de stofelijke zijde beziet, laat zich de heerschappij van zulk een Socialistisch stelsel nog toelichten; en wie geen zonde ziet, en zich een idylle schept uit zijn fantasie, kan zelfs zeer licht in geestdrift voor het denkbeeld eener Socialistische maatschappij ontgloeien.

Maar zoo moogt ge niet te werk gaan.

Ge moet met den mensch rekenen, gelijk hij nu eenmaal is, en bestaat, en zich in de historie getoond heeft. Ge moet rekenen met de neigingen en gezindheden, die constant in het menschelek leven werken. En waar die neigingen met schade dreigden, hebt ge u af te vragen, wat op den duur het eenig afdoend medicijn bleek, om die verkeerde neigingen tegen te gaan.

Bij de keuze tusschen Concurrentie- en Socialistisch stelsel komt een zeer ernstig stofelijk, maar komt ook een zielkundig belang in aanmerking.

En bij dit licht de zaak baziende, is de conclusie niet te ontwijken, dat wegvalling van den prikkel van den wedijver de veerkracht in ons maatschappelijk leven breken zou.

* * Verheling van moord.

Snedig is opgemerkt, dat het recht om den moordenaar ter dood te brengen niet helpt, als ge den moordenaar niet eerst hebt.

Volkomen juist.

Maar is het zoo onwaarschijnlijk, (men vroeg het reeds meermalen) dat juist de afschaffing van de doodstraf de verheling van moord in de hand werkt.

Ernstige detectieven stemmen toe, dat er bijna nooit een moord wordt gepleegd, waarvan alleen de moordenaar afweet.

Bijna altijd zijn er in zijn omgeving die er wel ter dege van afweten, en wier plicht het alzo was, de Justitie in te lichten.

Maar is het nu zoo onbegrijpelijk, dat dit veel vlotter gaat, als men weet dat de moordenaar geschavotteerd zal worden, dan dat men duchten moet, hem later weer op vrije voeten te zien komen?

Is dit niet vooral begrijpelijk bij een moord, niet uit hebsucht, maar uit *wraakzucht* gepleegd, waarbij men dus weet, dat sich te wreken in den aard van dezen misdadiger ligt?

En klemt dit niet nog te meer, als men zelf kinderen heeft, en het een „man der wraak“ geldt, die in zijn wraakzucht zelfs het leven van uw kinderen niet ontziet?

Levenslange gevangenis, wierp men wel tegen, heeft hetzelfde effect.

Maar voorerst, niet elk moordenaar krijgt „levenslang.“ En bovendien, meer dan één die „levenslang“ kreeg, kreeg later toch bij gratie afslag.

* * Bij de gratie Gods.

Het debat, eergisteren tusschen de heeren Heemskerk en Rutgers van Rozenburg gevoerd, was niet onbelangrijk uit het oogpunt der beginselen.

De klacht over onveiligheid en wanorde op het publieke erf kwam ter sprake, en hierbij wees de heer Heemskerk er op, dat veel kwaad, dat thans in de lagere standen der maatschappij uitkwam, van de bovenverdieping naar omlaag was doorgesijpeld.

Allerlei verkeerde denkbeelden waren eerst door de hoogere standen in omloop gebracht, en thans waren ze afgedaald tot de lagere standen, en droegen daar hun wrange vrucht.

Ergerlijk was het in hooge mate, dat onze geëerbiedigde Koningin beledigd was, en krachtig moest zulk kwaad bedwongen; maar waren het niet de geleerden uit hooger stand, die het volk afgeleerd hadden te gelooven aan den aureool, die in het „bij de gratie Gods“ het koninklijk hoofd siert?

Daartegen nu kwam de heer Rutgers op.

Al dat spreken van de „gratie Gods“ was niets anders dan verouderde klikklak. Daar school geen kracht in. Daar zich nog op te beroepen, was de dwaasheid zelf.

Hierop nu diende de heer Heemskerk hem van repliek, op een wijze die indruk maakte.

Hij toonde aan, dat de heer Rutgers niets ervan verstaand noch begreep, wat dat „bij de gratie Gods“ beduidde, daar immers de overheid in een republiek eveneens alleen door Gods gratie regeerde.

Hij wees er op, dat ook onze wetten nog steeds deze betekenissenvolle woorden aan het hoofd dragen.

En hij tartte den heer Rutgers een amendement voor te stellen, om deze woorden uit het intituél weg te nemen.

Dorst hij dat niet, dan had het ook geen zin, van „verouderde begrippen“ te spreken.

We hadden dan te doen met een nog in ons Staatsrecht levende belijdenis, die haar kracht nog oefenen zou, ook als geen der tegenwoordige Kamerleden er meer zou zijn.

* * Teeken des tijds.

Ons zeggen, dat Van Houten's „huil dan maar“ een „teeken des tijds“ was, beaamt de Amsterdammer niet.

Zij niet niet in, waarom zulk een interruptie wel in een Conservatief, en niet in een Radicaal Kabinet zou kunnen voorkomen; daar toch zulk een uitval niet met iemands richting, maar met zijn persoonlijke hebbelijkheid saamhangt. En ook niet, waarom de waardigheid der Koningin verder strekt dan die der Kamer.

Deze opmerking rust op misverstand.

Onze bedoeling was deze.

Duiver stelde men op de *deftige* vorm hooger prijs in Vorstelijke omgeving, dan onder de Kamerleden, en hechte er meer aan van Conservatieve, dan van Liberale zijde.

Dit feit zal de Amst. niet weerspreken.

En met het oog op dit feit nu, spreekt het sterker, als zulk een interruptie van den Minister der Kroon komt, dan van een afgevaardigde, en verbaast ze meer, als ze komt van een Minister in een Conservatief, dan van een Minister in een Liberaal Kabinet.

Is dit te weerspreken?

Buitenlandsch Overzicht.

AMSTERDAM, 7 Dec.

De *Indep.* zegt haar vermoeden bevestigd te zien, dat de ministeriële crisis in Duitschland zich veel wijder uitstrekt en veel dieper gaat, dan eerst geloofd werd.

Er wordt druk geïncubéerd op den keizer; en geïntereerd ook. Twee krachtige stroomingen onder de politici strijden om de overhand. Een deel hunner wil, dat de vorst zoo krachtig mogelijk tegen de socialistischen uit den hoek zal komen en zich daartoe van bij uitstek reactionaire ministers voorzien zal, — een ander deel maant tot de grootste omzichtigheid bij een strijd, die alles behalve gemakkelijk zal te voeren zijn.

Wie zal het winnen? De keizer heeft wijs gedaan, zegt het Brusselsche blad, met uit Berlijn naar Hanover te gaan, om daar in de bosschen, na afloop van de jacht, over de crisis en de wijze van oplossing kalm na te denken. Eerst na zijn terugkomst wordt de benoeming van een nieuwen bewindsman verwacht.

De Vrijzinnige Volkspartij van Eugen Richter e. a. heeft bij den Rijksdag een voorstel ingediend tot zodanige wijziging der wet op het verenigingsrecht, dat voortaan ook zonder machtiging der overheid verenigingen zouden mogen gesticht worden, en zij ook het recht zouden hebben, zich tot een gemeenschappelijk doel onderling te verbinden. Een en ander natuurlijk, ter voorkoming van vervolgingen, als thans door den minister Von Köller tegen de social-democratie toegepast worden.

De social-democratische fractie zal hare zijds voorstellen, de strafbaarheid van majesteitsschennis af te schaffen. Dit voorstel heeft natuurlijk geen kans van slagen, maar zal in ieder geval heftige discussies uitlokken bij den socialistischen gelegenheid geven om hun vol gemoed te lichten.

Ook heeft de Vrijzinnige Volkspartij een voorstel ingediend om de zittingen der krijgsraden voortaan openbaar te doen zijn. Dit staat almede in verband met het incident Köller, want men weet dat deze minister niet alleen met zijn „grooten slag“ tegen de social-democraten bij zijn collega's verkoren heeft, maar ook in het bijzonder bij den min. van Oorlog, generaal Bronsart van Schellendorf, en wel juist op het stuk der Militärstrafproceessneuroening of herziening der militaire strafwet. Volgens den Hamb. Corresp. was Bronsart minder nog om den aard van het geschil, dan wel om den vorm van Köller's optreden zoo ontstemd, dat hij den keizer de kans gaf tusschen zijn ontslag of dat Von Köller. Toen moest laatste genoemde wijken, maar de keizer ontsloeg hem voortsnoeg niet; hij gaf hem enkel „onbeпад verlof“. Sommigen willen, dat de keizer de gedachte nog niet opgeeft, om het gehele conflict bijgelegd te krijgen.

Er wordt in de Duitse bladen van nog meer voorstellen bij den Rijksdag gewag gemaakt, maar die dan geen betrekking hebben op de crisis en haar aanleefe.

Door Afgevaardigden van Elzas-Lotharingen is een voorstel ingediend, strekkende: 1o. tot intrekking van de uitzonderingswet, welke in het Rijksland op de pers wordt toegepast; 2o. tot opheffing van de buitengewone macht van den Stadhouder; 3o. tot instelling van een nieuwe verkiezingswijze voor den Landdag. Terwijl er eindelijk ook een voorstel is ingekomen tot afschaffing der verplichte vaccinatie. Het Centrum de Welfen, Polen en Anti-Somieten zullen het wel steunen.

Er komen nog telkens berichten in van vervolgingen en veroordelingen wegens majesteitsschennis. De redacteur van een social-democratisch blad te Brandenburg, H. Ewald, is te dier zake tot twee maanden gevangenisstraf; Diehl, redacteur der Burgstädter Volkstimme, wegens hetzelfde misdrijf, door het Landgericht te Loipzig tot een jaar veroordeeld.

Ernst Zehn, redacteur der social-democratische Volkswacht, beschuldigd van beschimping van staatsinstellingen, is door het gerechtshof te Breslau vrijgesproken.

Het openbaar ministerie had twee maanden gevangenisstraf geëischt.

De leiders der socialistische partij in den Rijksdag hebben een manifest uitgevaardigd waarin zij verklaren, dat nu het hoofdcamité op last der regering is ontbonden, voortaan de heeren Auer, Bebel, Liebknecht, Meister en Singer, allen leden van den Rijksdag, de leiding der partij op zich nemen.

De toestand in het Oosten is, of liever, was tot op gisteren, nog onveranderd. Volgens den correspondent van de *Times* hebben de gezanten van hun regeringen instructies ontvangen om de quaestie der adviesjachten krachtig door te zetten, niet zooloos om het belang van den maatregel op zichzelf, als wel om het beginsel te handhaven, dat de Porte niet kan weigeren wat de mogendheden gevraagd hebben, en dat een eenmaal gedane eisch niet kan opgegeven worden.

Een ultimatum is nog niet gezonden, maar dat is nu een quaestie van korten tijd. De overtuiging is algemeen, dat de mogendheden geen langer uitstellen zullen dulden.

Heel wat opzien heeft het feest verwekt, dat Said-pacha, de afgetreden grootvizier, met zijn gezin in het gebouw der Britsche ambassade een toevlucht heeft gezocht. Hij meende dat zijn leven gevaar liep sinds hij den Sultan de invoering van binnenlandsche hervormingen had aanbevolen. Abdoel-Hamid wilde dat de ex-vizier in zijn omgeving zou blijven, maar deze meende zijn soevereiniteit, ter wille van eigen veiligheid, niet te moeten gehoorzamen.

In een telegram uit Konstantinopel wordt gezegd, dat de Sultan dringende pogingen heeft gedaan, om Said Pacha te bewegen naar huis terug te keeren, maar zonder succes. Tewfik Pacha, de minister van buitenlandse zaken, ging zelf naar den Pacha en beoefde dezen, dat hem niets zou overkomen. Daar dit niet hielp, ging Tewfik gistermorgen naar sir Philip Currie en verzocht hem Said te overreden naar huis terug te keeren, doch de Engelsche gezant antwoordde, dat hij aan dit verzoek niet kon voldoen.

De gezanten zijn op 't oogenblik bij Cambrun. den Franschen ambassadeur, bijeen om over de zaak te spreken. Zou hieruit weer een nieuwe „quaestie“ ontstaan, die den toestand opnieuw geheel wijzig?

De Sultan heeft den Duitschen generaal von der Goltz-pacha, die belast was met de hervorming van het Turksche leger, trachten te bewegen in dienst te blijven. Von der Goltz heeft dit echter geweigerd, aangezien hij zijn taak vervuld acht.

De bevelhebber van de troepen in Ierland, generaal Roberts, die, naar men weet, een schitterende Indische loopbaan achter den rug heeft, hield Woensdag te Dublin een voordracht over Englands rol in het verre Oosten. Wanneer Groot-Brittannië op handelsgebied zijn heerschappij in het Oosten wil handhaven, dan zal men zich ook hebben voor te bereiden op gebeurtenissen van nog schokkender aard en heel wat gewichtiger in de gevolgen, dan die welke het gevolg waren van den jongsten Japansch-Chineesch oorlog. Spreker is van oordeel, dat Englands positie en belang wel degelijk ook van continentale aard zijn en dat het zeer verkeerd zou zijn, geen acht te slaan op de dingen, die plaats hebben achter de roode lijn, welke op de kaart aanduidt de grens der Britsche bezittingen in Indië's Noordwesten.

Als Engeland zich op den duur als een der groote Mogendheden wil doen gelden, moet het — 't moge dan kosten wat het wil — meester blijven van de zee en bovendien beschikken over een goed georganiseerd, goed uitgerust en goed geoefend leger, gereed om overal heen te gaan waar de tegenwoordigheid van den Britschen soldaat mocht worden geëischt. — Aldus oordeelde generaal Roberts.

Het rapport over de begroting der Fransche marine concludeert tot bezuiniging met 13 miljoen: het totaal zou van 278 tot 265 miljoen frs. teruggebracht worden. De rapporteur zegt dat het Drievooudig Verbond in 1889 aan zijn vloeten 221 miljoen ten koste legde, Frankrijk toen slechts 200 miljoen; maar nu staat de zaak zoo, dat het Drievooudig Verbond 222 miljoen voor zijn marine uitgeeft, Frankrijk 278 miljoen. In 6 jaren zijn Englands uitgaven met 16 pct., die van Frankrijk met 35 pct. toegenomen. Hij dringt verder aan op inkrimping van het aantal marinewerven en den snellen bouw van enkele oorlogsschepen, in plaats van jaren lang te doen over den bouw van een groot aantal.

De *Etoile belge* weet te vertellen, dat de Congo-Staat aan Duitschland 100,000 fr. zal betalen voor de dragers van de karavaan van Stokes, bij wijze den schadeloosstelling omdat zij door het opvangen van Stokes van hun aanvoerder waren beroofd.

Volgens de *Indep.* is de Engelsche regering het eens geworden met het bestuur van den Congo-staat over de wijze, waarop kapitein Lothaire wegens de terechtstelling van Stokes ter verantwoording zal worden geroepen. In eerste instantie zal de zaak worden behandeld voor de rechtbank te Boma en in laatste instantie voor den te Brussel gevestigden, Hoogen Raad van den Congo-staat.

In officiële telegrammen uit Havana wordt bevestigd, dat benden opstandelingen, onder aanvoering van Maximo Gomez en Maceo, verslagen zijn door de Spaansche troepen onder bevel van de generaals Valdez en Navarro. De Spanjaarden vermeerderde het vijandelijk kamp; de opstandelingen leden geduchte verliezen en namen de vlucht.

Een der laatste berekeningen was, dat de strijdmacht der opstandelingen thans ongeveer 40,000 man telt. Hiertegenover kan maarschalk Campos 160,000 man te veld brengen, terwijl de versterkingen, die zijn of worden afgezonden, nog ongeveer 40,000 man bedragen. Zijn macht is dus groot genoeg om de opstandelingen te verslaan, als dezen niet voortdurend een grooten slag ontkomen, om met een guerilla-oorlog de Spanjaarden af te matten.

Allerlel.

De gouverneur van Smyrna, de voormalige grootvizier Kiamel pacha, heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij om redenen van godsdienstigen aard het dragen van de gewone wollen kousen en broeken verboden wordt. De politie heeft in opdracht de personen, die zij met zulke kledingstukken ontmoet, aan te houden en hun die goederen van het lijf te snijden. De Oostenrijksche wolfabrikanten lijden daardoor groote schade, en reeds is de Oostenrijksche regering en de begrotingscommissie uit den Rijksraad hierover geïnterpelleerd.

Dr. Hinde, een Belgisch geneesheer, geeft in de *Mour. Anti-esclavagie* eenige merkwaardige bijzonderheden omtrent den toestand te Manyema in den Congostaat. De steden Nyangwe en Kassongo, de groote markten der Arabieren, bestaan niet meer sedert de verovering door de troepen van den Congostaat. Nyangwe telde in 1893 nog 25,600 inwoners, de markt der stad werd ieders dag door 3000 Arabieren bezocht, en sedert de inname staat er nog maar een enkel huis: het station van den Congostaat, omgeven door inlandse dorpen met aanplantingen. Kassongo telde vóór zijn val 60,000 inwoners, had fraaie rechte straten, vele bruggen over beken en besloeg met de bebouwde velden, die haar omringden, een oppervlak met een straal van tien kilometer. De geheele stad werd met den aardbodem gelijk gemaakt, niet één huis is blijven staan. Dertien kilometer verder is het station van den staat opgericht.

De Belgische regering moet voornemens zijn, geen socialistische burgemeesters te benoemen in de gemeenten, waar bij de jongste verkiezingen door socialistische meerderheid verkregen is.

Uit Buda-Pesth wordt gemeld, dat daar een ontzettende ramp heeft plaats gehad. Een groote menigte vermaakte zich met schaatsrijden op een riviertje, toen plotseling het ijs onder het al te groote gewicht bezweek. Een massa personen geraakte te water en twintig hunner verdronken.

Door een aantal Berlijnsche firma's zijn bij het oudstee-collegie uit den handel een aantal grieven ingebracht tegen de toepassing der Nederlandsche wet, houdende bepalingen op de heffing van invoerrechten van 1 Augustus j.l. Naar aanleiding daarvan heeft het bestuur der Berlijnsche beurs besloten, zich tot den Rijkskanselier te wenden, met verzoek om, indien die klachten juist blijken, bij de Nederlandsche regering de noodige stappen te doen, om langs minnelijken weg opheldering der misstanden te verkrijgen.

Een telegram uit Parijs meldt: Op het ogenblik dat de voorzitter der Kamer gisteren de vergadering sloot, loste een man op de publieke tribune twee revolvergeschoten. Hij werd gegrepen en verhoord. Zijn naam is Noir, maar overigens weigert hij om alle vragen te antwoorden, zoodat men de beweegredenen voor zijn daad nog niet kent.

Albert en Pilot, twee olifanten, aan boord van de „Persia“ van Hamburg naar Nieuw-York vervoerd, braken onderweg los en gingen elkaar te lijf. Na een vreeselijk getoeter omklemden zij elkaar met hunne trompen en trachten elkaar met de tanden te doordringen. Al wat op het schip met de verwoede beesten in aanraking kwam werd vernield. Eens vielen zij met zooveel geweld op de eene zijde van het vaartuig, dat het geheele schip trilde. Over en weer troffen de stooten.

Eindelijk richtte Albert zich op zijne achterpoeten op en liet zich op Pilot vallen. Deze lag nu onder en de tanden van Albert drongen in zijn lichaam. Het bloed stroomde. Dit verzuurde beide blikbaar, en zoo durfden de schepelingen de beesten eindelijk naderen en konden zij hen door een ruim gebruik van gloeiende ijzers enz. van elkaander scheiden.

Het gevecht had twee uren geduurd.

Binnenland.

AMSTERDAM, 7 December.

Tweede Kamer.

Voor het Kamer-overzicht van heden zijn den lezer naar het Bijvoegsel verwezen.

De conversie-wet.

Naar de *Residentie-Bode* uit „goede bron“ vernemen, is de „Conversie-wet“ in de afdeling der Tweede Kamer zeer ongunstig ontvangen.

Na de Engelsche regering hare memorie inzake de *Costa Rica Packet* naar den scheide-rechter, prof. Martens te St. Petersburg, heeft gezonden, sal onze regering, krachtens art. 3 van de overeenkomst, uiterlijk drie maanden na ontvangst van een afschrift van het Engelsche stuk, eene tegen-memorie aan prof. Martens moeten opzenden. Van dit stuk ontvangt ook de Engelsche regering dadelijk afschrift.

Engeland-Rotterdam.

Na het antwoord van onzen minister van Marine inzake de onvolgende geachte verlichting van den Rotterdamsechen Waterweg, hebben Engelse leiders aan den Londenschen correspondent van de *N. R. C.* verklaard, dat zij, zeer tot hun spijt, de propaganda, die zij, om hun *Dutch friends* te ontzien, hadden ingetoomd, zullen voortzetten. Nu de presie van binnen, zeggen ze, geen goede uitkomsten opleverd heeft, blijft er niets anders over dan het bekende verzoekschrift aan lord Salisbury aan te bieden.

Eerstdaags zal een bijeenkomst van belanghebbenden gehouden worden, om den dag vast te stellen, waarop den premier verzoekt zal worden eene deputatie te ontvangen.

In Britsche scheepvaartkringen voelt men zich te meer gedrongen alle krachten in te spannen, ten einde den voorrang van Rotterdam te handhaven door alle maatregelen en middelen, die daartoe noodig zijn, dewijl de Rotterdamseche handel en scheepvaart (inderdaad de gansche Nederlandsche handel) opnieuw bedreigd worden van Belgische zijde. Naar uit Brussel namelijk geseind wordt, zijn daar aangekomen gedelegeerden van de *London, Tilbury and Southend* en *Midland-Spoorweg*-maatschappijen, om, met de hoofden der Belgische spoorwegmaatschappij conferenties te hebben met den Belgischen minister voor het verkeerwesen.

Dit bericht geeft in Londen veel te denken. Het geldt toch een nieuwen stoomvaartdienst,

hoofzakelijk voor goederen, in te richten, met booten van den Belgischen staat, tusschen Thameshaven en Ostende. Oubetwistbaar is deze zet van den kant van België een „new departure“. Tot duizende had de lijn over Ostende enkel het passagiersverkeer gediend. Thans gaat de Belgische regering zich in het internationale goederenvervoer vooropzetten, d. w. z. concurreeren met de particuliere stoomvaartondernemingen tusschen Nederland en Engeland, die men, naar het schijnt, door lagere vrachten over Thameshaven, in de klem wil brengen.

De rijwielenbelasting.

De redactie van de *Kompinio* verklaart, dat het gewijzigd voorstel tot heffing van een rijwielenbelasting haar in hoofzaak zeer goed kan bevredigen. Doch o. a. maakt zij de volgende kantteekening:

Wij zouden gaarne zien, dat de in het ontwerp-Rutgers bedoelde bereep en bedrijven nog met eenige categorieën werden uitgebreid, als b.v. journalisten, aannemers en architecten, bloemen- en boomkwekers, handelsreizigers en onderwijzers. Bijkens de statistiek in 1891 door den bond opgemaakt (deze is dus ongeveer 5 jaar oud) waren er toenmaals 56 aannemers en architecten, 58 bloemen- en boomkwekers, 94 handelsreizigers (manufacturiers ingebegrepen) en 62 onderwijzers, die het rijwiel in hun beroep gebruikten, en thans mogen we gerust aannemen, dat deze getallen vervijf- of zeventigdig zijn. Dezelfde billijkheidsgronden, die pleiten voor het toestaan van vermindering van belasting aan winkeliers en deurwaarders, kunnen met evenveel recht worden aangevoerd ten bate der door ons opgenoemde categorieën van wielrijders.

Binnenkort zal een wetsvoorstel worden ingediend, houdende voorziening ten behoeve van het personeel van den voormaligen Nederl. Rhijnspoorweg.

Roomsche Arbeidersorganisatie.

Meer dan 400 Roomsche wevers te Tilburg hebben zich thans tot een vakvereniging georganiseerd. Maar uit een ingezonden stuk in de *Tilb. Ct.* van den heer Smits, Deken te Tilburg, blijkt, dat dit tegen den zin der geestelijkheid geschied is, en deze zal zich waarschijnlijk wel tegen blijven verzetten.

De Red. van het *Centrum* teekent op het ingezonden stuk van den Tilburgschen Deken o. a. het volgende aan:

„Mannen, die van hun geestelijke overheid het openbaar getuigenis erlangen, dat zij tot een der beste elementen“ hunner staat behooren, en „zich onderscheiden door huiselijkheid, spaarzaamheid en godsdienstzin“, kunnen niet geacht worden iets kwaads te verrichten, wanneer zij zich tot een gilde vereenigen, ten einde hun maatschappelijke positie te verbeteren, — tenzij hiertegen zeer overwegende redenen bestaan.“

Van zulke overwegende redenen blijkt evenwel uit de ingezonden verklaring in *Tilb. Ct.* niets.

Alleen wordt den arbeider daar tegengehouden, dat zij niet doen naar het Hollandsche spreekwoord: „Men moet niet te veel hooi op zijne vork nemen“, en naar dat andere: „Keulen en Aken zijn niet in één dag gebouwd.“

Uit Arnhem vernemen men, dat aldaar in de maand November aan invoerrechten is ontvangen f 69,000, tegen f 31,000 in November 1894.

De koorden van de beurs. De gemeentebegroting van Maassluis, door B. en W. ingediend, en sluitende in ontvangst en uitgaaf met f 97,518,48³/₄, is door den gemeenteraad verworpen met 6 tegen 2 stemmen, terwijl die van de commissie van onderzoek, ad f 87,653,48³/₄, met gelijke stemmen werd aangenomen. Na deze stemming maakte de voorzitter bekend, dat B. en W. zich tot de bevoegde autoriteiten zullen wenden met verzoek de door den Raad vastgestelde begroting niet goed te keuren, waarop een der leden de verzekering, gaf dat hij met gelijktijdig verzoek, betreffende de begroting van B. en W. eveneens dien weg zou inslaan.

De heer W. van der Starp heeft zijn ontlast als lid van den Raad genomen.

Onze Boter.

Wat thans onzerzijds in het belang van onze boterleverantie op de Londensche markt aan de Engelse autoriteiten zal worden voorgelegd, om n.l. een Engelsch deskundige in Nederland de geheele suivelbereiding te doen opmaken, is vroeger ook ten oprichte van Denemarken geschied, op verzoek der Deensche regering. De uitkomst van dat onderzoek heeft toen, maar gemeld wordt, bewezen, dat het geval zich meer voordocht, dat in suivere boter het gehalte aan vuile vetzuren bijzonder laag en dat aan onoplosbare vetzuren bijzonder hoog is; verschijnselen, die in gewone omstandigheden wijzen op de aanwezigheid van margarine. Maar in Engeland geloof men, dat zulk een geval uiterst zeldzaam is, en dat het geneesnis zoo algemeen kan voorkomen als onlangs bij de Nederlandsche boter. Het zal derhalve noodig zijn dit volkomen duidelijk te maken, en dan zal de moeilijkheid, die onze suivelhandel ondervond, wel niet andermaal voorkomen.

Naar wij vernemen, is de ontslagen gemeentesecretaris van Alkmaar, n. e. nader verhoor voor den rechter-commissaris, in hechtenis gehouden.

Landnationalisatie.

De zevende jaarvergadering van den Nederlandschen Bond voor Landnationalisatie zal te Rotterdam worden gehouden op Maandag 23 December.

In de openbare vergadering met debat zal de heer A. Rauwerda spreken over den aanleg van de nieuwe haven te Rotterdam in verband met het beginsel van landnationalisatie, terwijl de heer K. de Vries Czn., van Zaandam, als tweede spreker zal optreden.

Naar men aan het *Vad.* meldt, zijn op verschillende plaatsen in ons land adressen aan de Tweede Kamer in omloop tot adhaesie aan het voorstel, om de *Loterij* onder de monumenten van geschiedenis en kunst te rangschikken. Naar verzeekt wordt, zou het voornemen bestaan tot restauratie van deze zaal een commissie te benoemen in den traat der vroegere Rijksadviseurs.

Een onpartijdiger leiding dus?

Nederland en Oranje.

De kieververeniging *Nederland en Oranje* heeft gisterenavond beslist, dat voor haar geen toernooi bestaan tot deelname aan de herstemming van Dinsdag: noch voor den gemeenteraad, noch voor de Provinciale Staten.

Verblijfs is een ampele bespreking gevoerd

over de redenen, die den heer J. A. Wormser genoopt hadden zijn ontlast als voorzitter in te dienen.

Resultaat van deze besprekingen was de aanneming van een motie, waardoor het bezwaar van den heer Wormser voldoende uit den weg geruimd werd, zoodat deze zich op verzoek der vergadering opnieuw beschikbaar stelde voor een bestuurszetel. Terstond daarop werd de heer Wormser dan ook met algemeen algemeene stemmen tot bestuurslid herkozen. Het bestuur is dus weer volledig, en zal nu zelf in zijn midden een voorzitter te kiezen hebben.

Eerstdaags zal een nieuw ontwerp-reglement voor het kiesrecht der Kamers van Koophandel en Fabrieken het Departement van Waterstaat verlaten.

Gemengd Nieuws.

Blinde kinderen. De heer H. J. Lenderink, directeur van het Instituut tot onderwijs van blinden te Amsterdam, zendt ons een twaalfdel nuttige voorschriften omtrent de wijze, waarop ouders hunne blinde kinderen moeten opvoeden. Men behandelde het blinde kind alsof het ziende was en trachtte het zoo vroeg mogelijk zijne leden en zintuigen te doen gebruiken en te beoefenen. Men geve het allerlei voorwerpen, vooral kleine speelgoed om er mede te spelen, ontwikkelde zijn gehoor en verstand door voorwerpen en voorwerpen en muziek-makend speelgoed. Men leere het loopen op denzelfden leeftijd als andere kinderen. Men late het nooit lang alleen. Laat het alle voorwerpen in zijne omgeving betasten. Men late het zich zelf leeren aan- en uitkleeden en netjes zijne kleeren wassen. Men lette vooral op zijne houding, omdat het niet zien kan hoe anderen doen. Het blinde kind moet zoo veel mogelijk met ziende kinderen omgaan en spelen en stoelen. Het oefene zich in eenvoudige gymnastiek; om zijne lastzin te ontwikkelen, geve men het allerlei stoffen in handen en doe het door stappen de afstanden meten. Men doe het huiselijke bezigheden verrichten, waartoe het in staat is: erwten doppen, vruchten in den tuin plukken, meubels boenen enz. Men prate veel met het kind en vrage hem veel om te weten wat er in hem omgaat. Men drukke nooit in zijne tegenwoordigheid medelijden met zijn blindheid uit en late dit ook van anderen niet toe. Het zou het ongelukkige wezen te moedeloos maken. Men geve het veel gelegenheid om zijn geheugen te oefenen.

Inbrekers. De bende die zich in Amsterdam met inbreken bezig houdt, heeft een bezoek gebracht aan een kelder in de St. Antoniusbreestraat, waar een uitdager zijne zaak drijft. De heeren hebben zich daar verkledt. Ze hebben nieuwe kleeren aangetrokken, en de oude in ruil achtergelaten. Mogen de oude kleedingstukken tot hun opsporing leiden.

Geen eenheid. Het schijnt moeilijk onder de diamantbewerkers de eenheid te bewaren, niet alleen onder de groote massa werklieden, maar zelfs onder de leiders der beweging, die nu en dan overhoop liggen.

Naar men thans vernemen, heeft de heer Henri Polak zijn ontlast genomen als voorzitter van den Algem. Nederl. Diamantbewerksbond, terwijl hij zulks ook binnen drie weken verzoekt heeft als redacteur van het weekblad. De reden hiervan zou zijn een gebreken moeilijkheid, om met den secretaris Herm. Kuiper samen te werken.

Herstemming. In een gisteravond gehouden vergadering van de *Radicaal Kievereeniging* is na eenige discussie besloten, aan de herstemming op aanstaanden Dinsdag niet mede te doen.

Nog niet terecht. Het zesjarig knaapje dat sinds eenige dagen te Rotterdam zoek is, is ook nog niet terecht. Men vermoedt dat het kind verdronken is.

Moordaanslag. Door de brigade marechaussee te Budel zijn gearresteerd W. V. en A. H. uit Weert, wegens zware verwonding toegebracht aan Th. A. te Budel. De eerste maakte daarbij gebruik van een scheermes. Minnenjd schijnt de aanleidende oorzaak geweest te zijn. Beiden zijn ter beschikking der justitie naar Roermond overgebracht.

Ontsporing. Op de lijn 's-Hertogenbosch-Holmond ontpoorde Donderdagavond bij Vechel de voorlaatste tram van Helmond, tengevolge waarvan de locomotief omkanteelde en machinist en stoker ernstig letsel bekamen.

De stoker, die aan hoofd en armen met brandwonden was overdekt, werd ter verpleging naar het Liefdehuis te Vechel overgebracht.

Het ongeluk bleek te zijn ontstaan door een hoefijzer, dat op de rails gevonden werd.

Een inbrekersbende. Gisternacht is aan den Hoofdstad onder Stijven ingebroken bij O. Haatsma. De vrouw bejaarde H. woort daar met een huiskouder, wier broeder daar juist dien nacht sliep.

Drie vermoede korels drongen binnen. Toen de jonge S. Jansma onraad vernam, sprong hij 't bed uit, op hen af en kreeg een van hen te pakken. De twee anderen bevrijdden hun makker en schoten daarbij S. J. in de beenen. De geneesheer niet kon verhaald, die den kogel evenwel niet kon verwijderen. Opmerkelijk is, dat hij een inbraak, voor eenige dagen te Beestgumolen, eveneens drie man waren. 't Zou zeer gewenscht zijn, dat de politie dit driemanschap kon vatten.

Tramvaanleg. De aanleg der tramlijnen Drachten-Bergumderdam en Joure-Lemmer, is door de provinciale subsidie verzekerd. Alleen het grondwerk is begroot op f 200,000. Tal van arbeiders zullen daardoor werk en brood bekomen.

De storm. Verschillende berichten komen in over den storm, die in de laatste dagen met groote hevigheid boven ons land woedt. Scheepingen onderdrukt er weer groote schade van. Men schrijft ons van daar:

Met den storm uit het westen werd het zee-water te Scheveningen opgezweept tot aan den straatweg. Op vele plaatsen o. a. bij het Kurhaus ging het talud van sand, dezen zomer met zoo veel zorg aangebracht, geheel verloren. Ook al de grond van wege Delfland ter zijde van den nieuw gebouwen muur aangebracht, sloeg zuidwaarts geheel weg.

Aan het strand stonden nog een vijftiental bomshuizen, wier inventaris desen voormiddag voor sooveel mogelijk geborgen werd. Van enkele deser schepen werden de borden ingedrukt; door de quistieris is de schade aan strand en schepen natuurlijk nog niet geheel te overzien.

Over den toestand die gisteravond te Rotterdam heerschte, meldt de *N. R. C.*:

Omstreeks 5½ ure hedenavond stond het wassende water reeds weder op den wal aan de Noordlaak. Sedert zag men het gestadig rijzen en allengs door de riolen opkomen. Om halfveven stond de Noordlaak geheel blank en was daar het tramverkeer, dat zoo lang mogelijk volgehouden was, gestaakt. Ook het West-Nieuwland was toen nog slechts over de trotoirs begaanbaar.

Toen eindelijk het water te 7.55 uren zijn hoogste standpunt, 3.14 meter boven Rottepeil, bereikt had, stroomde het op de Noordlaak tegen de huizen aan, was de Wolfshoek en het Westnieuwland onbegaanbaar en stond het op sommige gedeelten van de Leuvehaven, Zuidlaak, Nieuwehaven, Spaanschedijk, Groendael, Rijstuijen en Steiger halverwege op de straat. Ook in de Keizerstraat van de zijde der Noordlaak stroomde het water terwijl alle gangen tusschen het Hang, den Vischerdijk en het Westnieuwland blank stonden.

Intusschen was overal groote bedrijvigheid, vooral waar men versuimde de noodige voorzorgsmaatregelen te nemen. Hier sag men huizenraad opstapelen, daar weder koopwaren op toonbanken stapelen of naar hooger gelegen plaatsen dragen. De was van het water was zeer ongelijk. Op de vlasmarkt stond gestadig een groep belangstellenden rondom de sluis geschaard, den was van het water volgende.

De Oude Plantage overstroomde geheel, de Maaslaan en het Boschland grotendeels.

Omstreeks 6½ uren was er een oogenblik stilstand in het water te bespeuren, hetgeen toegeschreven werd aan het doorbreken van een polderdijk onder Pernis, waarvan hier bericht inkwam.

Hier en daar ontstonden, nadat de val was ingetreden, verzakkingen in de straat sommige van belangrijke afmetingen. De schade in benedenwoningen en keldervloerpijpen is vrij belangrijk, ook in den Rijstuijen liepen een paar pakhuizen onder.

Het dijklegger van Schiedam was langs den geheelen dijk van Schiedam tot Gouda in werking. Aan Schiedams huis op de Korte Hoogstraat kwamen echter geen verontrustende berichten in.

Tot Dordrecht is de geheele buitenstad onder water gezet; uit Zwolle wordt gemeld dat reeds gistermorgen de Thorbeckegracht niet te passeeren was; gisteravond stond zij geheel onder water, benevens een groot deel der stad.

Uit Kampen meldt men ons, dat het Kampereiland geheel is ondergelopen; het water staat tot voor de stadspoorten van Kampen, waar kistdammen zijn aangebracht; vele bewoners van het benedengedeelte der stad hebben hun woningen moeten onttruimen.

Uit Vlissingen wordt gemeld:

Door den storm en de onstuimige zee was de toestand van de, ter bewaking van het bij Rammekens op de slikken gezette wrak der Zweedsche bark *Indien*, daar aan boord zich bevindende twee personen niet zonder gevaar. Op het door hen gheschen noodsein en ook op aanvraag om hulp van den vader van een hunner aan de commissie van bestuur over de alhier gestationneerde reddingsboot, werd deze met den meesten spoed naar het wrak gezonden en de bedoelde twee personen daarvan afgehaald. Op den terugkeer naar Vlissingen, steeds met harden wind en hooge zee te kampen hebbende, weigerde de boot onder het laven herhaaldelijk te weeten en werd zij ten slotte tegen de steenen glooiing van den dijk geworpen, waarna de bemanning, voor verrijzing van het vaartuig vreezende en op lijfsbehoud bedacht, er uitsprong en, tegen den dijk opklauterende, zich wist te bergen.

De reddingboot is daarna van den dijk gelagen en weggedreven, doch later weergevonden.

Te Genemuiden zijn alle buitenpolders door het zee-water overstroomd, eveneens zijn verschillende polders in Zeeland onder water gezet.

Uit De Lemmer seint men ons, dat door den storm gaten in de zeedijken zijn gelagen, en men aldaar voor overstrooming vreest.

De treinenloop heeft hier en daar vertraging ondervonden. Tusschen Nijkerk en Amersfoort waaiden de telegraafdraden over een trein; bij Groningen kon een goederentrein niet tegen den wind op, en moest een tweede locomotief gezonden worden, om den trein voort te krijgen.

Boven verschillende plaatsen heeft het gister geboewerd; zoo onder anderen gistermiddag boven Amsterdam, waar een paar heilige bliksemstralen, vergezeld van donderslagen, menigen verschrikten.

Gistermiddag sloeg bij een hevige bui de bliksem in den molen van den Katwouderpolder bij Volendam. De molen en de aangrenzende boerderij van Karshof brandde af met den geheelen inboedel. Het wef werd gered. Alles was verzekerd. De molenaar Klaas Kelderman en vooral zijn eelt-jurige dochter bekamen deerlijke brandwonden.

Bij het onweer dat gistermiddag boven Zwolle woedde, is de bliksem ingelagen in den houtzaagmolen van den heer Rozendaal. Hij sloeg tusschen een zestiendeklieden door, gelukkig zonder iemand te treffen. Een paar werden door een lichte duizeling bevangen. In den molen zelf is niets beschadigd.

Schipbreuken. Dat de zeelui thans, als ze bij de kust zijn, bange uren doorleven, begrijpt ieder.

Nabij Rotterdam is een schip gestrand, met haver geladen, komende van Delfzijl en bestemd voor Engeland. Het schip is verloren, de bemanning gered, doch van den kapitein weet men dit niet. Deze is spoorloos verdwenen. Uit 15muiden wordt gemeld van hedenochtend:

Op den Noorder Steendam is het vischersvaartuig O 162 gestrand. Het vaartuig zit niet gevaarlijk en het volk bevindt zich nog aan boord.

Tevens is bij de Zuidpier gestrand het bark-schip *Eximius Minde* uit Risoer, om tot duverre zijn de pogingen van de reddingsboot om de bemanning te redden vruchteloos gebleven.

Voorts is het schip *Tantivy*, na gestooten te hebben naar binnen gedreven en ligt het thans met gebroken kluisverboom gemeerd. Bij de Noordpier is een wrak op strand gedreven waarvan nadere bijzonderheden nog ontbreken.

Ook van hedenochtend wordt uit Nieuwediep gemeld:

Bij Callantsoog is hedenochtend gestrand een stuk gelagen de Duitse bark *Libertas*, kapit. Pieplow, met duigen van Kotka naar Rostocher bestemd. Van de equipage zijn slechts 2 man gered, terwijl reeds 4 lijken aan strand zijn gespoeld.

Staats-Courant.

Benoeemd tot substit.-offic. van just. bij de arr.-rechtb. te Amsterdam Mr. C. Baart de la

Failla, thans substit.-offic. van just. bij de arr.-rechtb. te Winschoten.

— De gewone audientie van den Minister van Justitie sal op Dinsdag 10 Dec. a.s. niet plaats hebben.

Kerknieuws, enz.

NED. HERV. KERK. Beroepen: Te Asch (gem. Buren), L. A. Ruijs, cand. te Dedemsvaart. — Te Ravenswaay, L. H. F. Creutzberg, te Pernis. — Te Wilhelminadorp, J. L. de Mol Moncourt, cand.

Bedankt: Voor Leeuwen, door D. F. J. Herman, cand.

Gisteren is door de classis Zutphen, na volaan peremptoir examen, toegelaten tot de heilige bediening des Woords in de Gereformeerde kerk, de cand. J. Visser te Kampen, die het beroep naar Geesteren o. a. heeft aangenomen.

Kerkeraiden wordt beoefend verzoekt, onze Redactie bericht te willen zenden, van alles, wat op het beroep van Dienaren des Woords betrekking heeft.

Schoolnieuws.

Tot onderwijzers aan de school met den Bijbel te Zwammerdam is benoemd mej. G. W. Postma, te Nieuwerbrug.

Examen M. O. Fransche aks A. 's-Gravenhage, 6 Dec. Geëx. 2 vrouwel. en 1 mannel. cand. Toegel. mej. C. H. M. J. Kervel, te Voorst, en de heer K. de Hartogh, te Amsterdam.

Examen Staatsinrichting. 's-Gravenhage, 6 Dec. Opger. 3 cand. Afgew. 2. Toegel. de heer A. M. Evers, te 's-Gravenhage.

Examen geschiedenis. 's-Gravenhage, 6 Dec. Opgeroepen en afgewezen 2 vrouwel. cand.

Examen M. O. Boekhouden K. XII. 's-Gravenhage, 6 Dec. Opger. en gesl. 2 cand., n.l. de heeren J. P. van Santen, te 's-Gravenhage, en P. C. G. Setaur, te Delft.

Examen Wiskunde I. O. art. 65. 's-Gravenhage, 6 Dec. Opgeroepen en geslaagd 2 cand., n.l. de heeren B. Rootnat en C. van Schooneveld, beiden te Rotterdam.

In tegenwoordigheid van heeren docenten, studenten, de predikanten der Geref. kerken en genoodigden, had gisteravond te Kampen de jaarlijkse overdracht plaats van het rectoraat aan de Theol. school. De aftredende rector, Prof. P. Bisterveld, hield een rede, tot onderwerp hebbende „Andreas Hyperius“. Na de levensbeschrijving deed hij zijn homiletisch systeem kennen, om ten slotte op zijn betoeken als homileet te wijzen. De opvolger, Prof. M. Noordzij heeft daarna het rectoraat aanvaard.

Familie-Berichten.

GETROUWD: 5 Dec.: J. Vos v. Marken en S. F. Dunnewold, Amsterdam. — P. v. d. Taak Adriaan en H. H. Hemmes, Rotterdam. — W. 't Hoën en A. Vink, Alblasdard-Papendrecht.

BEVALLEN: 3 Dec.: H. Boerlage-Hoebé, D., Monnikendam. — 4 Dec.: D. P. Posthumus-Slotboom, D., Groningen. — H. M. D. Paardekop-Schols, Z., Warmond.

OVERLEDEN: 3 Dec.: A. Hoogendoorn-Don Boer 61 j., Langernigeweide, M. Sipkes 65 j., Winterswijk. — A. Luyken, 85 j., 's-Gravenhage. — 4 Dec.: F. J. v. Leent, 66 j., 's-Gravenhage. — A. C. Luber, 31 j., Breda. — L. E. E. S. Zegelein, Arnhem. — Th. de Fouchier, 80 j., Vlissingen.

Telegrammen.

Petersburg, 6 Dec. De staatsraad Alferakis, directeur der kanselarij aan het departement van binnenlandsche zaken, is tot directeur van het Russische Telegraaf-agentschap benoemd.

Weenen, 6 Dec. In parlementaire kringen en in de pers is men zeer voldaan over het financieel verslag voor 1896. Het slotresultaat over het dienstjaar 1894 is het gunstigste dat tot duverre werd bereikt; de ontvangsten waren 211.250.000 florijnen; als men de uitgaven op 160.000.000 florijnen raamt, zullen er 50.000.000 overblijven. Het dienstjaar 1895 wijst een nieuwe vermeerdering van ontvangsten aan, welke einde September reeds 13.000.000 florijnen bedroeg. Het verslag constateert een effectieve vermindering van de staatschuld met 48.000.000, welke vermindering verkregen is zonder nieuwe leeningen en zonder nieuwe belastingen.

Weenen, 7 Dec. De Kamer verwierp gisteren het voorstel van den heer Pernertoffler, waarin de urgentie gevraagd wordt voor de kiesrechtvervorming.

Londen, 6 Dec. Amvoer van Eng. Tarwe, 600 qrs., vredeende do. 30,600 qrs., Eng. Gerst 200 qrs., vredeende do. 12,400 qrs., Eng. Haver — qrs., vredeende do. 52,600 qrs.

Londen, 6 Dec. Tin Straits £ 62.15, do. per 8/m. £ 63.5. Koper Chili £ 42.18.9 do. per 3/m. £ 43.7.6 Zink £ —, a £ —.

Zink en Lood onveranderd.

Beetwortelsuiker Dec. lev. 10/7½.

Java Suiker No. 15 12/6—.

Lijnzaad. Aangevoerd deze week 1855 qrs.

Frische Boter 94/4 98/.

Londen, 7 Dec. 2 tarwelingen aan de kust ten verkoop aangeboden en 0 aangekomen.

Glasgow, 6 Dec. Ruw jazer 47/0½.

Liverpool, 7 Dec. Katoen. Verkocht 10,000 ba., invoer 14000 ba.

Liverpool, 6 Dec. (2e dep.) Kate

New York, 6 Dec. Katoen. Dagel. ontv. 46000 bn., dag. uitvoer n. Gr-Britt. 19000 b., do. naar het vasteland 14000 bn. middl. Up. 8 1/2, do. N.-Orleans 8, op lev. Dec. 8.12, op lev. Febr. 8.24, Petroleum, geraff. in k. 8.25, pipe line cert. lev. Jan. 131, geraff. 7.50 te Philadelphia 7.45, Terpentin 27 1/2, Reusel Western Steam 5.60, Talk 4 1/2, Mals Western 36 1/2, per Dec. 34 1/2, per Jan. 34 1/2, Suiker 96 pCt. Centrifugal 3 1/2, Muscovados 3 1/2, Tarwe, voorjaar No. 1 Northern 68 1/2, roode winter 72, lev. loopende maand 66 1/2, Jan. 67 1/2, Febr. 69 1/2, Mrt. 69 1/2, Koffie Rio 7 low ord. Jan. 13.70, Maart 13.50, 13.55, No. 7 14 1/2, Meel voorj. 2.60, Tin, Straits 14.05, Zilver 67, Vracht naar Liverpool per bushel 5/4, d. naar Londen 3 1/2, d. voor Katoen 5/64, Koper 10.62 1/2, a 10.75.

Handels- en Marktberichten.

Amsterdam, 7 Dec. Tarwe per 2400 KG. op levering November f 155, Mei f 155, Rogge per 2100 KG. op levering Maart f 104, Juli f 106, 107, Koffie, good ord. Java 54 c., good average Santos 45 c. Afgedaan 88 bn. Java diverse soorten ex Prinses Amalia, 389 bn. Java diverse soorten ex Hellephron, 43 bn. Java Liberia ex Prinses Amalia, 152 bn. Java Tanah Wangie ex Hellephron, 185 bn. Java Soembar Mandjeng ex Titan, 24 bn. Java en 10 bn. Java Danoe Redjo ex Prinses Amalia. Katoen kalm. Petroleum onveranderd kalm. Tabak. Op 18 Dec. komen bij inschrijving ter markt 11378 pn. Java. Suiker vaster, dec. f 12 1/2 gedaan. Tin met goeden omzet tot onveranderde prijzen. Amsterdam, 7 Dec. Aardappelen. De prijzen zijn: Friese Zaaier f 1.15 a 1.20.

Zeeuwsche Spuisc Jammes f 2.- a 2.25. Zeeuwsche Blaauwe f 1.90 a 2.10. Flakkeosche Jammes f 1.90 a 2.-. Geldersche Blaauwe f 1.75 a 1.90. Geldersche Champions f 1.40 a 1.50. Pruisische Hamburgers f 2.50 a 2.60. Pruisische Rode f 1.50 a 1.60. Aanvoer 4 ladingen. Handel stil. Schiedam, 6 Dec. Moutwijn f 9.-, Jenever f 13.-, Amsterdamsche proef f 14.50 per HL. zonder fust of belasting. Spoeling commissie f 1.70 per ketel. Notoering van den Brandersbond. Moutwijn f 8.- a f 9.- per HL. zonder fust of belasting. Alkmaar, 6 Dec. Kaas. Aanvoer 241 stapels, wegende 18169 kilo; prijs van kleine f 30.50, commissie f 30.50, middell. f 30.-. Leeuwarden, 6 Dec. Boter. Aangevoerd 227 1/2, 104 1/2, 35 1/2 vn; prijs f 43.50 a f 44.-, kruid f 4.- a f 4.-. Leeuwarden, 6 Dec. Ter veemarkt waren aangevoerd 3090 stuks, als: 1114 runderen, 1086 schapen, 861 varkens en 29 paarden. Prijzen: stieren f 60 a 200, ossen f 90 a 220, vette koeien f 110 a 245, melkkoeien f 75 a 200, pinken f 60 a 125, vette kalveren f 20 a 60, graskalveren f 20 a 65, nuchtere kalveren f 4 a 8, vette schapen f 13 a 25, melkschapen f 12 a 20, lammeren f 14 a 22, vette varkens f 10 a 120, magere varkens f 40 a 95, vette biggen f 20 a 80, magere dito f 4 a 3, paarden f 50 a 200. Vette koeien, le kwal 25 a 28 c., 2e kwal 21 a 25 c., 3e kwal 15 a 20 c.; stieren 24 a 27 c., vette kalveren 25 a 31 c., vette schapen 20 a 25 c., vette varkens 17 a 19 c., idem voor de Londensche markt 13 a 18 c. per 1/2 kilo. Leiden, 7 Dec. Boter. le kw. f 52 a f 58 per 1/4 vat, f 1.30 a f 1.45 per kilo, 2e kwal f 42 a f 50 per 1/4 vat, f 1.05 a 1.25 per kilo. Heerenveen, 7 Dec. Boter. Heden zijn de prijzen als volgt: landbouw, le keur f 42.50 a f 40.-, 2e keur f 41.-, 3e keur f 40.- a f 38.-, 4e keur f 38.- a f 36.-, Concurrent, le keur f 42.50 a f 40.-, 2e keur f 40.50 a f 38.-, 3e keur f 39.50 a f 37.-, 4e keur f 37.- a f 35.-, 5e keur f 35.-. Veldman f 41.- a f 39.-. Kralingen, 6 Dec. Van 30 Nov. tot en met 6 Dec. werden ter markt aangevoerd - somer- en 55 winterkalmen; Zomerzalm gold f 2.- a f 3.-, kleine f 1.- a f 2.-, winterzalm f 2.10 a f 3.-, St. Jacobszalm f 1.- a f 2.- per 1/2 KG. Geldermalsen, 6 Dec. Ruwage Tarwe f 7.- a 7.25, roode do. f 6.25 a 6.50, Ris do. f 6.75 a 7.-, rogge f 5.- a 5.25, gerst f 5.- a 5.25, haver f 5.- a 5.25, boekweit f 5.- a 5.25, koolzaad f 5.- a 5.50, bonen f 5.75 a 6.30, wikkelen f 5.- a 5.50, peren f 5.- a 5.50, appelen f 5.- a 5.50, aardappelen f 1.80 a 2.50, alles per HL, boter f 1.- a 1.20 p. kilo, eieren f 5.- a 6.20 per 104 stuks, varkens f 10.- a 20.-, biggen f 3.- a 6.75, schapen f 10.- a 20.-, lammeren f 10.- a 20.-.

Amsterdam, 7 Dec. 3.20 M. boven O. Was 0.93 M. MAANDEK, 6 Dec. 2.98 M. Was 0.05 M. COENLIE, 6 Dec. 2.11 M. Was 0.08 M. AANHEM, 6 Dec. 8.43 a 1.76 M. Was 0.30 M. MAASCHER, 6 Dec. Hoogte der Maas 0.80 M. boven O aan de peilschaal der brug. Was 1.43 M. VRIESWIJK, 7 Dec. 2.64 a A. P. 4.22 M. onder N. A. P. Was 15 cM. Beurs-Overzicht. Daar de telegrammen uit Berlijn, Parijs en Weenen zeer gebrekkig ontvangen werden, ten gevolge van de storm, zal het wel geen betoog behoeven, dat het zeer stil was in binneland. Staatsfondsen. Amerik. sporen verlaten doch prijshoudend. Nat. staatsfondsen waren vast. Buitend. nagenoeg onveranderd. Hooger Nat. Bank Z.-Afrika en Maron 15, Soer. bank 1/2, oblig. dito 1 1/2, Petroleum 5, Kediri 1 1/2, Aogoon 1 1/2, Barge 1 1/2, Lager Senembah 1 1/2, Rott-Deli 1, Transvalia 3 1/2. Cult. 1/2, int. Rott. 1/2. Binnenl. sporen stil, voor gest. Box el 3 1/2, beter. Russische prijshoudend. Amerik. sporen 1 1/2 a 3/4, beter. Coupons 2075 2075. Tib. Water 100, Prioriten 94, Pref. Erie 46, Relq Z.-V. 18 1/2, Alg. Hyp. 67 1/2, 68. Prolongatie 3 pCt.

stuk f 2.25, 2.40, Paardenhuiden per stuk f 10.- a 11. Drentsche Schapenvellen f 1.- a 1.20. Zwellerkorpel, 5 Dec. Veemarkt. Vette koeien en ossen f 135 a 240, dito stieren f 125 a 210, do. kalveren f 45 a 75, dito schapen f 12.- a 24.-, dito lammeren f 12.- a 24.- per stuk, do. varkens 32.- a 35.-, do. voor Londen 28.- a 30.- c. per kil. Neurende en verschekalde koeien f 120 a 235, do. schotten en vaarsen f 110 a f 185, gaste koeien voor de spoeling f 100 a 150, dito vaarsen f 90 a 130, Voorj.-kalfende koeien f 105 a 150 ossen voor de bak f 110 a 150, drachtige en gaste pinken f 65 a 120, melkkoeien f 1.- a 1.20, pinken f 1.- a 1.20, stieren f 1.- a 1.20, jonge lammeren f 1.- a 1.20, jonge pinkstieren f 70 a 125, tokkalveren f 28 a 55, nuchtere kalveren f 5 a 12, jonge lammeren f 1.- a 1.20. Belf, 5 Dec. Boter. Aanvoer 280 1/2 en 90 1/2 vn, wegende te samen 6500 KG. Prijs f 50 a 65 het vierde, f 1.25 a 1.62 1/2 het KG. le kwal. 2e kwal. Vette koeien f 200-250 f 120-190 kalfkoeien f 150-170 f 180-210 vaarkoeien f 105-175 f 90-130 vette kalveren f 60-80 f 30-50 vette schapen f 17-30 f 17-30 Lammschapen f 17-30 f 17-30 vette lamm. f 1.- a 1.20, weillamm. f 1.- a 1.20, magere varkens f 14 a 22, biggen f 4.- a 9.-, nucht. kalv. f 4.- a 21, paarden f 25 a 100 stieren f 40 a f 150, ossen f 1.- a 1.20.

Keers van het Geld bij de Nederlandsche Bank Disc. v. Wiss. m. 8 handt. wit aanvr. 2 1/2 pCt. 2.- en prombl. 8.- Beleening van binnenl. effecten... 2 1/2 3.- buitend. 3.- goederen... 3.- Korte beleeningen... 3 1/2 4.- Voorschotten in Rekening-Courant... 4.-

Scheepstijdingen.

BINNENLANDSCHE HAVENS. Ymuiden, gearr. 6 Dec. Min. Tok v. Poort-oliet, (s) Hull; Plover, (s) Londen. Voortdurend stormwêr. Het water staat boven pijl en er kan niet geschoot worden. Nieuwe Waterweg, gearr. 6 Dec. Bremen, (s) Lissabon; Hochfeld, (s) Bilbao; Novembro, (s) Prof. Buys, (s) Hull; Johanna, (s) Frederikstad.

BUITENLANDSCHE HAVENS. Bremerhaven, gearr. 6 Dec. Neerlande Vlag, Wielsma, Grangemouth. Queenstown, vert. 6 Dec. Prima, Henrik-ken, Bangkok naar Amsterdam. Drammen, vertrokken 6 Dec. Drammen, (s) Amsterdam. Wight, gepasseerd 6 Dec. Karthago, (s) Triest naar Rotterdam. Brindisi, gearr. 6 Dec. Ballarat, (s) met de mails van Australië, China en Indië. Plymouth, gearriveerd 6 December Scot, (s) Kaapstad.

STOONVAARTBERICHTEN. Veendam, van Rotterdam naar Newyork is 6 Dec. Lizard gepasseerd. Juno, arriveerde 6 Dec. van Catania te Messina. Minerva, arriveerde 6 Dec. van Genoa te Livorno. Oberon, vertrok 7 Dec. van Cadix naar Genoa. Kancelier, vertrok 6 Dec. van Durban via Zanzibar naar Rotterdam en Hamburg. Admiral, van O-Afrika naar Rotterdam en Hamburg is 6 Dec. Suez gepasseerd.

Laatste Berichten.

Het Scheveningsche strand. De storm heeft heden nacht den straatweg te Schevening tusschen Seinpost en het Kurhaus over een lengte van 400 meter afgebrokkeld; vooral tusschen Seinpost en het Paviljoen is de weg (ter breedte van 3 meter) weggeslagen.

Prizen van Coupons. Oostenrijk. Pap. 20.85, dito Zilver 20.85, Dersien in 2. 11.52 1/2, dito met afdrift 11.52 1/2, Portugesche 11.92 1/2. Fransche. Belgische 47.60, Div. Reichsmark 47.60, Hamburg-Russland 1.21 1/2, Gouden Roebel 1.20 1/2, Russische Zilver Roebel 1.27 1/2. PRIJSCOURANT opgemaakt door de VEREENIGING VOOR DEN EFFECTENHANDEL. De met * gemerkte Fondsen zijn noodlijdend en worden zonder rente berekend.

AMSTERDAM, 7 Dec. 1886.				Staatsleningen.				EUROPA.				Nederland.				België.				Frankrijk.				Italië.				Oostenrijk.				Prusien.				Spanje.				Portugal.				Griekenland.				Turkije.				Egypte.				Sinaï.				Indië.				Japan.				China.				Siam.				Perzië.				Australië.				Nieuw-Zeeland.				Zuid-Afrika.				Nieuw-Guinea.				Papua.				Nieuw-Caledonië.				Tahiti.				Fiji.				Samoë.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.				Vanuatu.				Nieuw-Hebriden.				Fiji.				Tonga.			
-------------------------	--	--	--	-----------------	--	--	--	---------	--	--	--	------------	--	--	--	---------	--	--	--	------------	--	--	--	---------	--	--	--	-------------	--	--	--	----------	--	--	--	---------	--	--	--	-----------	--	--	--	--------------	--	--	--	----------	--	--	--	---------	--	--	--	--------	--	--	--	--------	--	--	--	--------	--	--	--	--------	--	--	--	-------	--	--	--	---------	--	--	--	------------	--	--	--	----------------	--	--	--	--------------	--	--	--	---------------	--	--	--	--------	--	--	--	------------------	--	--	--	---------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--	----------	--	--	--	-----------------	--	--	--	-------	--	--	--	--------	--	--	--

ADVERTENTIËN.

EBEN-HAEZER.

Op 11 deser hopen onze Ouders
W. LANGHOUT
en
Y. TYSMA
kunne
25-jarige Echtvereeniging
te gedenken.
Hunne Kinderen.
F. LANGHOUT.
N. TEN KATE.
R. TEN KATE.
LANGHOUT.
IJdel, 7 Dec. '95.

Aan allen, die van hunne deelneming
bijk gaven bij het overlijden van
onze geliefde Echtgenoot, Moeder en
Behoudmoeder, brengen wij hiermede
onzen hartelijken dank.

Uit aller naam
D. TROOST.

Heinoord, 8 Dec. 1895.

L. G. WEISZ & Co.

Commissionairs in Effecten.
Prinsengracht bij de Prinsstraat
No. 157.
AMSTERDAM.

Westhoff & Van der Sloesen,

Commissionairs in Effecten.
Reguliersdwarsstraat 73, Amsterdam
belasten zich met den aan- en verkoop
van Effecten, het versilveren van Oep-
pens, plaatsen en nemen van gelden
op Prolongatie, Incaasso van Wissels enz.

Hoofdonderwijzer.

Wegens vertrek van den Heer J. C.
Boor, die het onderwijs gaat verlaten,
vraagt het Bestuur der Vereenig. tot
bevoordeling van Chr. Schoolond. te
Zaamslag, tegen 1 Maart '96 een
Hoofdonderwijzer voor de school
„Beunenheek“ (gem. ZAAMSLAG).
Sollicitatiën worden vóór 15 Dec. a. s.
ingewacht door den Secretaris
(8879) D. DE RIJCKE.

Aan de Chr. Sch. te HARDERWIJK,
wordt gevraagd een

Onderwijzer.

Salaris f 500, Matig kostgeld.
Inlichting geeft
R. FERWERDA, H. d. Sch.

A. d. Chr. School te EEFDE, 1/2 uur
van ZUREN, aan tram en spoor, wordt
tegen 1 Febr. of vroeger

een(e) ONDERWIJZER(ES)

gevraagd. Salaris f 550—(f 600).
Br. s/h. Hoofd der Sch. D. ESKES.

VEREENIGING

VOOR
Voorbereidend Universitair Onderwijs
TE AMSTERDAM.

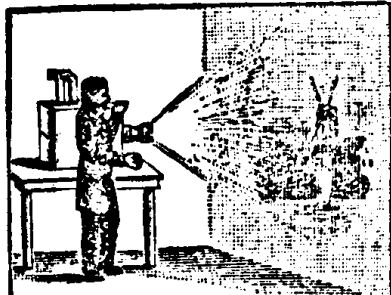
Algemeene Vergadering,

op Maandag 9 December 1895,
des namiddags te 1 1/2 ure, in het lokaal
„EENSGEZINDHEID“, aan het Spui, te
Amsterdam.

HET BESTUUR.

Merkelbach & Co.,

Specialiteit in:
Tooverlantaarns,
SCIOPTICONS,
Dissolving Views,
enz. enz.

SCIOPTICONS f 20.—, f 30.—,
f 50.— en hooger.

BIBELSCHE GESCHIEDENIS, enz. enz.
Voor ZONDAGSSCHOLEN en dergelijke
bijzondere conditiën.

Alvorens in het buitenland te be-
stellen, vrage men bij ons prijsopgaaf.

AMSTERDAM,
Nieuwendijk 57—59.

OVERHEMDEN,

van een onverbetterlijke coupe,
worden in alle gewenschte mo-
dellen en kwaliteiten ten spoed-
digste naar maat of modelhomd
geleverd door

A. H. FEIS,

Chemist,
hoek Turf- en Bakkerstraat,
ARNHEM.

Geen Insulthaarden meer.

Wil U uwe Insulthaarden, die soo-
veel verbruiken en weinig warmte geven
in Vulhaarden veranderd zien, die den
geheelen winter doorbranden en veel
warmte geven bij weinig brandstofver-
bruik, raadpleeg dan

HEULINK & PIERON

Rosengracht 10, Amsterdam.
Petroliumkachels hoog ± 80 cm. van
af f 8.75.
Tegelplaten v. af f 4.25 met houten lijst.
Fraaie nieuwe Vulkachels steeds in
voorraad.

DIK'S

Engelsch Heeren Modemagazijn,
Torensteeg 5.
KERST-GESCHENKEN.

Handschoenen. Overhemden.
Parapluies. Fronts.
Hoeden. Boorden.
Dassen. Manchetten.
Cachenez. Sportartikelen.
Wandelsokken. Regenjassen.
Depôt Jaeger's Ondergoederen.

VRAAGT :

Ontbijt-, Sucedekruid- en Gemberkoek,
Boterbátens en Botersprits,
uit de KOKFABRIEK „DE NEDERLANDER“, van
B. J. LINDEBOOM & ZONEN
Gouden Medaille Brussel 1891.

Groote sorteering KACHELS,
waarin voorkomen
VULKACHELS,

zeer geschikt ter verwarming van
Kerken en groote Lokalen.

MEYJES & HÖWELER,
AMSTERDAM. DAMRAK 19.

Op het Nummer letten s. v. p.
CATALOGUS op franco aanvraag verkrijgbaar.

Eere wien eere toekomt.

Aan de Heeren B. LIPS & ZONN,
Fabrikanten van Brandkasten,
ROTTERDAM.

Hedenmorgen kwamen wij tot de ervaring,
dat ten onze Kantore gedurende 1.1. nacht was
ingebroken.

Terwijl verschillende meubelen waren open-
gebroken, heeft echter de door U gemaakte
BRANDKAST, aan alle daartoe aangewende
pogingen **weerstand geboden.**

Erkentelijk voor de levering van uw deug-
delijk fabrikaat, maken wij U daarvan melding.
Met achting,

FELS & BURGERS,

in Bouwmaterialen, Strooveer 6, Rotterdam.
ROTTERDAM, 5 December 1895.

B. LIPS & ZONN,
Fabrikanten van

BRAND- en INBRAAKVRIJE KASTEN en KLUISDEUREN.

Op aanvraag franco toezending van Prijs-
courant.

Uitgave van HÖVEKER & ZONN, te Amsterdam:

DAUWDRUPKENS.

Een woord in poëzie voor elken dag des jaars,

DOOR
FREYA.

In fraai stempelbandje. . . . f 1.25.

Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente,

gevestigd te AMSTERDAM, Damrak 74.
Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 1 November 1880, No. 28.
DIRECTEUREN:
Dr. S. R. J. van SCHEVICHAVEN, E. W. SCOTT en J. F. L. BLANKENBERG.
Secretaris der Directie: Mr. J. VAN SCHEVICHAVEN.
Volteekend Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.—
Verzekerd bedrag ruim 50,000,000.—
Jaarlijkse Ontvangsten ruim 2,150,000.—
Reserve op 31 December 1894 5,979,704.50

JAARLIJKSE premie voor f 1000.—			
na 20 jaren		na 15 jaren	
Ouderdom.	bij Overlijden	Ouderdom.	bij Overlijden
25	18	41	10
30	20	46	10
35	23	51	10
40	26	56	10
45	30	61	10
50	34	66	10
	40	71	10
	42	76	10
	44	81	10
	46	86	10
	48	91	10
	50	96	10

GOLDSCHMEDING'S Piano's en Orgels

ZIJN ALOM BEKEND

EN

worden bij toeneming gevraagd.

GROOTE MAGAZIJNEN

Warmoesstraat 141 Amsterdam. Keizersgracht 305

Vraag de Catalogi en Prijzen.

N. B. Steeds ook voorhanden een aantal goede gebruikte PIANO'S en ORGELS.

Onze instrumenten zijn mede verkrijgbaar gesteld bij onze Agenten op de navolgende plaatsen:
Den Haag, Ph. Lansberg, Wagenstr. 75.
P. J. N. Aarts, Zuid-Binnen-
singel 184, b/d. Brouwersgr.
H. Goosen, Van Kinsber-
genstraat 20.
Rotterdam, A. J. de Wit, v. d. Werfstr. 49.
Leiden, Gebr. Berkeijon, Lange Mare 40.
Delft, M. Bakker, Laan v. Overvest 166f.
F. W. Raar, Nieuwstraat 8.
Bodegraven, P. Brunt.
Oudewater, G. Brunt.
Haarlem, D. J. Niemann, Ged. Oude
Gracht.
Gorinchem, Ph. van Wijk, Hoogstraat.
Dordrecht, M. Spiering, Boogjes 59.
Vlaardingen, L. van Leeuwen, Schiedam-
sche w.g.
Maassluis, C. Luvens.
Goes, A. S. J. Deltkr.
Helder, G. Eas Ann., Kanaalweg.
Weesp, J. W. Bovenkerk.
Apeldoorn, F. W. G. Teebell.
Kampen, J. Proper.
Groningen, J. Hooikema.
Leeuwarden, P. van Dam Sr.
P. Blank.
Franeker, Joh. Hemmes.
Dokkum, J. Wiersma.
Sneek, F. W. Wielenga.
Utrecht, P. Blad, Schooleplein 28.

P. VAN EIJK,

Firma JOHANNES KRAMER & Co.
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS.
Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten
PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden & DEPOSITO 1/2 pCt.
onder de prolongatiekoers. Betalingen tot en met Duizend Gulden worden
op vertoon terugbetaald.

Bij J. A. WORMSER te Amsterdam
verscheen:

DE GINISTUS en de
SOCIALE NOODEN
EN
Democratische klippen

DOOR
Dr. A. KUYPER.
Prijs f 0.30; 25 Ex. f 6.25; 50 Ex. f 10;
100 Ex. f 15; 500 Ex. f 62.50.

KACHELPLATEN

van Tegels.
FOLKERS & Co.,
Rapunburg 29.

IN- en VERKOOP

van solide Meubelen enz.

Algemeene Bazar.

Singel 283.

Doorlopende Tentoonstelling.

TOEGANG VRIJ.

J. MEIJERINK MEIJER, Makelaar

Bij HÖVEKER & ZONN, te Amsterdam,
verscheen:

Een menschwaardig bestaan

DOOR
J. A. WORMSER.

Prijs f 0.97; 25 Ex. f 1.50; 50 Ex.
f 2.50; 100 Ex. f 3.50.

DE
Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.
Directeuren te GRONINGEN:
M. Brouwer en F. Dijksterhuis, Oude Boteringestraat K. 112.
Hoofdagenc te AMSTERDAM:
L. VAN DER VUJH, Heerengracht bij de Hartenstraat 240.
Generaal-Agenten:
J. GROENEVELD Fzn. te Sneek, voor de Prov. Friesland.
L. VAN DIJK Jz. te Meppel, „ „ „ Drenthe en Overijssel.
M. J. CHEVALLIER te Ermelo, „ „ „ Gelderland en Utrecht.
J. SCHIPPERS te Vlaardingen, „ „ „ Z.-Holland, Zeeland en N.-Brabant.
Rechtskundige Adviseurs: Mrs. HEEMSKERK en VAN LENNEP,
Advocaten en Procureurs te Amsterdam.
Solede personen met prima referentiën kunnen
als Correspondenten in aanmerking komen.

Wed. C. ROK & ZONN. — J. DE PIJPER.

Hofleveranciers, ALFEN a/d. RIJN.

Stoomfabriek van Bessensap, Frambozensap,

LIMONADESIROPEN,

ROODE en WITTE BESSENWIJN, FRAMBOZENWIJN enz.

Alle artikelen worden uit de verse vruchten bereid zonder eenige
toevoeging van extracten, essences of aroma's.

Bekroond Wereldtentoonstelling te
Amsterdam 1895.

CORBET & Co.

N.2. Voorburgwal 300, Amsterdam,
leveren franco thuis, na ontvangst van
postwissel of tegen rembourss, met
25 cts. verhooging voor remboursskosten:

VOOR

f 6.20,

EEN

groot KARPET,

rood met zwart Schotisch, schoon
dessin, fraaie rand met sja milieu,
imperial qualiteit,

lang 4 El en breed 3 El,
Een fraai Meubelstof

GROOT

● **TAFELKLEED,** ●

geheel nieuw dessin
met Koorden en Kwasten.
Twee pluche Salonkleedjes met rood
geschulpten Lakenschen raad.
Twee fraaie Antimakassers.

Praetige Kerkorgels

worden tegen zeer laagte prijzen, veel-
jarige garantie en desverleende gemak-
kelijke betaling geleverd en vervoerd
naar de fabriek van
J. PROPER,
te KAMPER. Teekeningen en opgaaf wor-
den op aanvraag gratis verzonden.

MANTELS, Heerengracht 305,

schuin over de Wolvenstraat, NOOTBOOM DELGORGE. Magazijn geopend van
des morgens 9 tot 's avonds 10 ure. N.B. OPRIJNING MANTELS,
des morgens vóór één of des namiddags na 5 uur, zijnde van beg. a van
het seizoen.

AMSTELS-MIDDENSTAND.

De Vereeniging „AMSTELS-MIDDENSTAND“ beveelt voor de Herstem-
ming van **DINSDAG 10 DECEMBER** aan:
Voor den GEMEENTERAAD:

HENDRIK SCHUT

(wit stembriefje)

en voor de PROVINCIALE STATEN:
P. A. L. van Ogtrop

(geel stembriefje).

Het Bestuur der Vereeniging voornoemd,
J. P. A. N. CAROLI, Voorzitter.
G. D. NELLENSTEYN Jr., Secretaris.

„Johannes-Stichting“ te Nieuwveen.

Villa „Sterrenberg“ te Ede.

Beide Inrichtingen voor Christelijk Toevluchtsoord.

Leening, groot f 100,000,
à 4 pCt. 's jaars,

waarvan reeds f 65,000 geplaatst.

Nu de geheele aanbouw geschied is, wenschen wij nog gaarne
de resterende f 35,000 geplaatst te zien.

Stukken van f 50.—, f 100.— en f 500.—, met rente
ingående primo November, zijn nog tot bovenstaand bedrag ver-
krijgbaar bij de Heeren

JOHANNES KRAMER & Co., Dam 15-17, Amsterdam.

Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN, Voorzitter.

Dr. J. SASSE, Secretaris.

J. W. VALK, Penningmeester.

Ch. DE VRIES Azn.,

Agent en Commissionair.

Représentant van Binn- en Huizenl. Huizen

— Gevestigd 1885. —

Amsterdam, Heerenstraat 2.

Waarneming van Agenturen en Com-
missionarissen in alle branches, met de
meeste zorg, tact en ijver. — Invoeren
van nieuwe handelsartikelen. — Tal-
rijke connectiën te Amsterdam en in
alle voornams provincieplaatsen. —
Beste adres voor het introducereen van
H. H. Fabrikanten en Koopliden, bij
H. H. Kruideniers, Bakkers, Conditie-
Drogers, Boekhandelaren enz.

Prima referentiën.

Bij J. A. WORMSER te Am-
sterdam verschijnt:

PROEVE VAN

PENSIOENREGELING

VOOR

WERKLIEDEN EN HUNS GELIJKEN,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.40.

Ter verkrijging bij getallen tot ver-
mindering prijs.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ,
voorheen J. J. ARND & ZONN.

ADVERTENTIEN.

EBEN-HAEZER.

Op 11 deser hopen onze Ouders
W. LANGHOUT

Y. TYSMA
kunne

25-jarige Echtvereeniging
te gedennen.

Hunne Kinderen.
F. LANGHOUT.
N. TEN KATE.

R. TEN KATE.

111st, 7 Dec. '95.

Aan allen, die van hunne deelneming
blijk gaven bij het overlijden van
onze geliefde Echtgenote, Moeder en
Behoudmoeder, brengen wij hiermede
onzen hartelijken dank.

Uit aller naam
D. TROOST.

Heinoord, 8 Dec. 1895.

L. G. WEISZ & Co.

Commissionairs in Effecten.

Prinsengracht bij de Prinsenstraat

No. 157.

AMSTERDAM.

Westhoff & Van der Sloessen,

Commissionairs in Effecten,

Reguliersdwarsstraat 73, Amsterdam
belasten zich met den aan- en verkoop
van Effecten, het verzilveren van Oopen-
baar plaatsen en nemen van gelden
op Prolongatie, Incasso van Wissels enz.

Hoofdonderwijzer.

Wegens vertrek van den Heer J. C.
Boor, die het onderwijs gaat verlaten,
vraagt het Bestuur der Vereenig. tot
bevordering van Chr. Schoolond. te
Zaamslag, tegen 1 Maart '96 een
Hoofdonderwijzer voor de school
„Heuzenhoek“ (gem. ZAAMSLAG).

Sollicitatiën worden vóór 15 Dec. a. s.
ingewacht door den Secretaris
(8879) D. DE RIJCKE.

Aan de Chr. Sch. te HARDERWIJK,
wordt gevraagd een

Onderwijzer.

Salaris f 500. Matig kostgeld.

Illichting geeft

R. FERWERDA, H. d. Sch.

A. d. Chr. School te EEFDE, 1/2 uur
van ZUTPHEN, aan tram en spoor, wordt
tegen 1 Febr. of vroeger

een(e) ONDERWIJZER(ES)

gevraagd. Salaris f 550.— (f 600).
Br. a/h. Hoofd der Sch. D. ESKES.

VEREENIGING

VOOR

Voorbereidend Universitair Onderwijs
TE AMSTERDAM.

Algemeene Vergadering,

op Maandag 9 December 1895,
des namiddags te 11/2 ure, in het lokaal
„EENSGETINDHEID“, aan het Spui, te
Amsterdam.

HET BESTUUR.

Merkelbach & Co.,

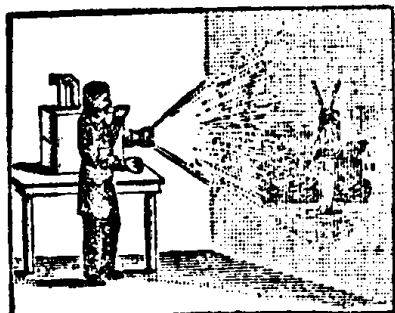
Specialiteit in:

Tooverlantaarns,

SCIOPTICONS,

Dissolving Views,

enz. enz.

SCIOPTICONS f 20.—, f 30.—,
f 40.— en hooger.

BIJBELSCH GEDRUKTE, enz. enz.
Voor ZONDAGSSCHOLEN en dergelijke
bijzondere conditiën.

Alvorens in het buitenland te be-
stellen, vraag men bij ons prijsopgaaf.

AMSTERDAM,

Nieuwendijk 57—59.

OVERHEMDEN,

van een verbeterlijke coupe,

worden in alle gewenschte mo-
dellen en kwaliteiten ten spoed-
digste naar maat of modelhemd
geleverd door

A. H. FEIS,

Chemisier,

hoek Turf- en Bakkerstraat,

ARNHEM.

Geen Insulthaarden meer.

Wil U uwe Insulthaarden, die zoo-
veel verbruiken en weinig warmte geven
in Vulhaarden veranderd zien, die den
geheelen winter doorbranden en veel
warmte geven bij weinig brandstofver-
bruik, raadpleeg dan

NEULINK & PIERON

Rozengracht 10, Amsterdam.

Petroleumkachels hoog ± 80 cm. van
af f 8.75.

Tegelplaten v. af f 4.25 met houten lijst.
Fraais nieuwe Vulkachels steeds in
voorraad.

DIK'S

Engelsch Heeren Modemagazijn,

Torensteeg 5.

KERST-GESCHENKEN.

Handschoenen.

Parapluies.

Hoeden.

Dassen.

Cachenez.

Wandelstokken.

Overhemden.

Frants.

Boorden.

Manchetten.

Sportartikelen.

Regenjassen.

Depôt Jaeger's Ondergoederen.

VRAAGT:

Ontbijt-, Sucadekruid- en Gemberkook,

Boterbátens en Botersprits,

uit de KOKKFABRIEK „DE NEDERLANDER“, van

B. J. LINDEBOOM & ZONEN

GOUDEN MEDAILLE Brussel 1891.

Groote sorteering KACHELS,

waarin voorkomen

VULKACHELS,

zeer geschikt ter verwarming van

Kerken en groote Lokalen.

MEYJES & HÖWELER,

AMSTERDAM. DAMRAK 19.

Op het Nummer letten s. v. p.

CATALOGUS op franco aanvraag verkrijgbaar.

Eere wien eere toekomt.

Aan de Heeren B. LIPS & ZONN,

Fabrikanten van Brandkasten,

ROTTERDAM.

Hedenmorgen kwamen wij tot de ervaring,
dat ten onze Kantore gedurende 1.1. nacht was
ingebroken.

Terwijl verschillende meubelen waren open-
gebroken, heeft echter de door U gemaakte
BRANDKAST, aan alle daartoe aangewende
pogingen weerstand geboden.

Erkentelijk voor de levering van uw deug-
delijk fabrikaat, maken wij U daarvan melding.

Met achting,

FELS & BURGERS,

In Bouwmaterialen, Strooveer 6, Rotterdam.

ROTTERDAM, 5 December 1895.

B. LIPS & ZONN,

Fabrikanten van

BRAND- en INBRAAKVRIJE KASTEN en KLUISDEUREN.

Op aanvraag franco toezending van Prijs-
courant.

Uitgave van HÖVEKER & ZONN, te Amsterdam:

DAUWDRUPKENS.

Een woord in poëzie voor elken dag des jaars,

DOOR

FREYA.

In fraai stempelbandje. . . . f 1.25.

Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente,

gevestigd te AMSTERDAM, Damrak 74.

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 1 November 1880, No. 28.

DIRECTEUREN:

Dr. S. R. J. van SCHEVICHAVEN, E. W. SCOTT en J. F. L. BLANKENBERG.

Secretaris der Directie: Mr. J. VAN SCHEVICHAVEN.

Voltoekend Maatschappelijk Kapitaal f 1.000.000.—

Verzekerd bedrag ruim 50.000.000.—

Jaarlijkse Ontvangsten ruim 2.150.000.—

Reserve op 31 December 1894 5.979.704.50

Ouderdom.	JAARLIJKSCHE premie voor f 1000.—									
	bij Overlijden uit te keeren					of dadelijk bij overlijden uit te keeren				
25	18	—	41	10	57	45	6	83	6	85
30	20	39	41	60	57	50	7	54	7	24
35	23	30	42	40	58	55	9	39	9	10
40	28	20	43	90	59	60	9	27	9	10
45	34	40	46	70	61	65	11	15	11	10
50	42	00	51	—	64	70	13	51	13	03

GOLDSCHMEDING'S Piano's en Orgels

ZIJN ALOM BEKEND

EN

worden bij toeneming gevraagd.

GROOTE MAGAZIJNEN

Warmoesstraat 141 Amsterdam. Keizersgracht 305

Vraag de Catalogi en Prijzen.

N. B. Steeds ook voorhanden een aantal goede gebruikte PIANO'S en ORGELS.

Onze instrumenten zijn mede verkrijgbaar gesteld bij onze Agenten op de navolgende plaatsen:

Den Haag, Ph. Lousberg, Wagenstr. 75.

P. J. N. Aarts, Zuid-Binnen-
singel 186, b/d. Brouwersgr.

H. Goossens, Van Kinsber-
genstraat 20.

Rotterdam, A. J. de Wit, v.d. Werfstr. 49.

Leiden, Gebr. Berkeijon, Lange Mare 40.

Belft, M. Bakker, Laan v. Overvest 166f.

F. W. Raar, Nieuwstraat 8.

Bodegraven, P. Brunt.

Oudewater, G. Brunt.

Haarlem, D. J. Niemann, Ged. Onde-
gracht.

Gorinchem, Ph. van Wijk, Hoogstraat.

Dordrecht, M. Spiering, Boogjes 59.

Vlaardingen, L. van Leeuwen, Schiedam-
sche wijk.

Maassluis, C. Lieve.

Goes, A. S. J. Delt.

Holder, G. Eas A.m., Kanaalweg.

Weesp, J. W. Bovenkerk.

Apeldoorn, F. W. G. Tesebell.

Kampen, J. Proper.

Groningen, J. Houlsma.

Leeuwarden, P. van Dam Sr.

P. Blank.

Franeke, Joh. Hemmes.

Boksum, J. Wierma.

Sneek, F. W. Wielenga.

Utrecht, P. Blad, Schoelplein 28.

P. VAN EIJK,

Firma JOHANNES KRAMER & Co.

DAM 15-17, AMSTERDAM.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS.

Wissels Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten

PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden & DEPOSITO 1/2 pCt.

onder de prolongatiekoers. Betragen tot en met Duizend Gulden worden

op vertoon terugbetaald.

Bij J. A. WORMSER te Amsterdam

verscheen:

DE CHRISTUS en de

SOCIALE MOEDEN

EN

Democratische klippen

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.30; 25 Ex. f 6.25; 50 Ex. f 10;

100 Ex. f 15; 500 Ex. f 62.50.

KACHELPLATEN

van Tegels.

FOLKERS & Co.,

Rapenburg 29.

IN- en VERKOOP

van solide Meubelen enz.

Algemeene Bazar.

Singel 283.

Doorlopende Tentoonstelling.

TOEGANG VRIJ.

J. MEIJERINK MEIJER, Makelaar

Bij HÖVEKER & ZONN, te Amsterdam,

verscheen:

Een menschwaardig bestaan

DOOR

J. A. WORMSER.

Prijs f 0.075; 25 Ex. f 1.50; 50 Ex

f 2.50; 100 Ex. f 3.50.

DE

Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

Directeuren te GRONINGEN:

M. Brouwer en F. Dijksterhuis, Oude Boteringstraat K. 112.

Hoofdagent te AMSTERDAM:

L. VAN DER VUJH, Heerengracht bij de Hartenstraat 240.

Generaal-Agenten:

J. GROENEVELD Fzn. te Sneek, voor de Prov. Friesland.

L. VAN DIJK Jz. te Meppel, " " Drenthe en Overijssel.

M. J. CHEVALLIER te Ermelo, " " Gelderland en Utrecht.

J. SCHIPPERS te Vlaardingen, " " Z.-Holland, Zeeland en N.-Brabant.

Rechtskundige Adviseurs: Mrs. HEEMSKERK en VAN LENNEP,

Advocaten en Procureurs te Amsterdam.

Solide personen met prima referentiën kunnen

als Correspondenten in aanmerking komen.

Wed. C. ROK & ZONN. — J. DE PIJPER.

Hofleveranciers, ALFEN a/d. RIJN.

Stoomfabriek van Bessensap, Frambozensap,

LIMONADESIROPEN,

ROODE en WITTE BESSENWIJN, FRAMBOZENWIJN enz.

Alle artikelen worden uit de verse vruchten bereid zonder eenige

toevoeging van extracten, essences of aroma's.

Bekroond Wereldtentoonstelling te

Amsterdam 1895.

CORBET & Co.

N.E. Voorburgwal 300, Amsterdam,
leveren franco thuis, na ontvangst van
postwissel of tegen rembourso, met
25 cts. verhooging voor rembourskosten:

VOOR

f 6.20,

EEN

groot KARPET,

rood met zwart Schotsch, schoon
deesin, fraaie rand met fijn milieu,
imperial qualiteit,

lang 4 El en breed 3 El,

Een fraai Meubelstof

GROOT

TAFELKLEED,

geheel nieuw deesin

met Koorden en Kwasten.

Twee pluche Salonkleedjes met rood

geschulpten Lakenschen raad.

Twee fraais Antimakassers.

MANTELS, Heerengracht 305,

21ste Lijst

van de 17de jaar-collectie voor de Scholen met
den Bijbel.

Transport . . .	f 71,864.21½
Marum met Wilp, Nuis, Noord- wijk, Niebert, de Haar, Tri- munt, Malijk en Zeehuizen	f 131.—
Schoemda met Nieuw Schoemda	41.—
Kollumerwaag met Westergest en Oudwoude (Ger. kerk)	17.47½
Oosterzee (Ger. kerk)	5.95
Surhuisterveen met Surhuister- veensterheide	25.50
Winsum (Fr.) met Britward, Kromwal, Wieuwerd, Baard, Oosterwierum en Oosterlittens	91.79½
Witmarum	67.83
Dalfsen met Emmen, Hoornhorst, Rechteren, Hesse, Aakum, Lenthe, Dalmachotte en Oud- Leusen (kerken)	80.60
Doeburg met Angerlo en Gies- beek	64.66½
Hoog Keppel met Lug Keppel, Hummelo en Drempt	6.—
Emmes binnen met Emmes buiten	88.43½
Baarn met Soestdijk	262.44
Nerlangbroek met Sterkenburg (gift)	2.50
Diemen met Diemerdam, Die- merbrug, Watergraafsmeer en Bijlmermeer (Herv. kerk)	7.47½
Graveland	67.60
Hoofddorp	210.26
Edland Wieringen	6.—
Bergschenhoek	15.—
Boekoop	159.90
Katwijk aan Zee (Ger. kerk)	20.18
Middelhamnis met Sommeldijk	158.—
Ootervoorn met de Tente	25.—
Schipluiden	35.48
Arnhem (Ger. kerk)	5.13
Oud Vossemeer (Ger. kerk)	10.—

Totaal van 525 Loc. Comité's f 73,466.43

De Unie-collectie bedroeg te Winsum (Fr.)
f 66.59½, en in de overige dorpen f 25.20.

Onder de Unie-collectie te Doesburg c.a.
zijn f 10 uit Angerlo begrepen.

Behalve de Unie-collectie zijn te 's Gravel-
land in het afgelopen jaar aan maandelijksche
collecten langs de huizen nog f 400 gecol-
lecteerd.

Op de laatste Lijst worden nog *Nagiften*
vermeld.

R. DERKSEN,
Secretaris der Unie.

Binnenland.

AMSTERDAM, 7 December.

Kamer-Overzicht.

Maandagmiddag half twee zal de groote
strijd bij Hoofdstuk X (Binnenlandse Zaken)
een aanvang nemen. Dat die strijd de Rege-
ring niet zal belemmeren in de uitvoering van
de taak, waartoe zij door de stemmen van het
vorige jaar zedelijk geroepen is, staat nu vast.
Ook al mochten alle voorredragen subsidies
worden verworpen, dan nog zal de heer Van
Houten rustig op het Torentje blijven. In-
tusschen zal dat, naar te voren staat, niet
zoo'n vaart loopen. De gevoelen van het
liberalisme, één en onverdeeld op dit punt,
zijn bekend genoeg, dan dat men niet zou
kunnen aannemen, dat de voorstanders van
de handhaving van het *status quo* ten aanzien
van de schoolquaestie weinig succes op hun
strijd zullen hebben. Dit neemt natuurlijk
niet weg, dat zij geroepen zijn, zoo krachtig
mogelijk op te treden.

Dinsdagmiddag half twee zal de beradela-
ging over Hoofdstuk V worden onderbroken
door het opmaken van een voordracht
van drie personen, waartoe de Regentes,
een lid voor den *Hoogen Raad* zal benoemen
ter vervulling van de vacature, ontstaan door
het overlijden van Mr. Telting. En zulks ter
voldoening aan art. 162 en art. 163 der
Grondwet.

Voorts zal de Kamer ook vergaderen op
Zaterdag 14 September; en zoo Dinsdag mocht
worden besloten, *avond-zittingen* te houden, zul-
len die gehouden worden op Woensdag-
en Vrijdagavond.

De vergadering, die de Kamer gister-
middag hield, was van heel weinig betekenis.
Hoofdstuk *Justitie* werd zonder beoelddelijke stem-
ming goedgekeurd; de beradelingen, die
daarna nog vooraf gingen, hadden weinig
waarde. We zeggen dit niet ten aanzien van
de sprekers, maar omdat wat in overweging
aan den Minister werd gegeven door dezen
Bewindman toch wel niet sal worden uitge-
voerd.

Onder de punten, die onder de aandacht
van den Minister werden gebracht, behooren
o. m. de verhouding van de Rijk- en de ge-
meente-politie, door den heer A. Mackay be-
sproken, en de zwakke uitvoering van de
Drankwet. Het laatste werd door den heer
Staalman aangevoerd. Deze zaak behoeft voor
een groot deel tot het terrein van Minister
Van Houten, waarom dan ook de Voorzitter
in zijn recht was, toen hij den Helderchen
afgevaardigde deed opmerken, dat zijn beschou-
wingen niet aan de orde waren. Toch is dit
een niet onbelangrijk onderwerp.

Over de uitvoering van de *drankwet* is van
het begin harer inwerkingtreding geklaagd;
en de klachten nemen jaarlijks toe. Zoo zijn
er in Amsterdam niet minder dan 636 plaat-
sen, waar geregeld zonder vergunning sterke
drank wordt getapt. Daarbij zijn nog niet eens
gerekend tal van vuile, slechtbepaalde kroeg-
en, naar gissing een 200-tal. En die 636
plaatsen liggen niet in de achterbuurten of
nauwelijks toegankelijke sloppen, want er
zijn er 2 op den Dam, 5 op het Dam-
rak, 8 in de Kalverstraat, 8 op het Rem-
brandplein, 5 op het Rokin enz. De
politie weet dat — en toch blijft die toe-

stand bestaan. Een bewijs te meer, dat bij
zedelijk verval en verslapping van een volk
geen menscheijke wetten — ook al wordt er
»opvoedende kracht» aan toegeschreven! —
in staat zijn, om volkzonden te doen verdwij-
nen. Trouwens — waar in onze Regeering-
skringen de Goddelijke wetten worden op zij
geschoven en daardoor ook de eerbied voor
Gods ordeningen onder het volk te loor gaat
— hoe zou men dan kunnen hopen, dat er
onderworpenheid zou zijn aan menscheijke
bepalingen.

De heer Staalman had, in zijn telkens door
den voorzitter onderbroken beschouwingen, het
oog op de lichte straffen, door de kantonre-
chters aan de overtreders der Drankwet opge-
legd.

De gevallen, die de heer Staalman daarbij
noemde, waren inderdaad sprekend, waar hij
o. m. met cijfers aantoonde, dat het aantal
overtreddingen grooter en het getal gestraften
kleiner wordt. Hebben we den Minister goed
verstaan, dan zou het in zijn voornemen lig-
gen, om te deze zaak een circulaire te richten
tot de Openbare Ministeriën. Maar overigens
zou het wellicht gewenscht zijn, indien bij
Hoofdstuk V op deze zaak werd teruggekomen.

Onder de andere punten, in het debat ge-
bracht, behoorden de gebrekkige opleiding der
jongens te Avereest, waarop de heer Van Al-
phen wees; en de uitgaaf van de Veenhuizen,
door den heer Roessingh ter sprake gebracht
en waaromtrent nu maatregelen zijn voorbere-
id, zodat weldra een wetontwerp is te ver-
wachten, dat beoogt sal de misbruiken te
keeren, waartoe het uitbetalen van soms niet
onbelangrijke sommen aan ontlagene uitdat
geacht aansleiding geeft.

Er werden nog meer zaken onder de aan-
dacht van den Minister gebracht, die wij
echter nu maar niet zullen noemen. Doch
vermeld zij, dat de Minister zijn buitengewone
ambtenaar sal verkrijgen. Had de heer Heem-
sma verklaard, de heeren Seret en A. Mackay
verzetten er zich eveneens tegen. De afge-
vaardigde van Gorinchem kwam er tegen op,
dat de Minister eerst een bezoldiging van
f 4000 voor dien ambtenaar voldoende had ge-
acht, en toen de heeren Pijnappel en Goeman
Borgius op verhooring daarvan hadden aan-
gedrongen, op eens van de noodzakelijkheid
schier overtuigd scheen, om het tractement
op f 5000 te brengen. Terecht vroeg de heer
Seret, waarom de Minister dan zelf den post
niet op dat bedrag had gebracht.

Bij dit protest sloot zich de heer A. Mackay
volkomen aan. Ook hij achtte het met den
heer Seret een gevaarlijk precedent om »het
in den mond der Kamer te leggen», een post
te verhoogen. Beide sprekers hadden trouwens
bedenking tegen de aanstelling zelf. De heer
Mackay kon zich de positie van een dergel-
ijk ambtenaar niet juist voorstellen, en meende
dat daardoor tal van moeilijkheden zouden
rijzen. Wat de Minister met een dergelijk
ambtenaar beoogt, kan zeer wel door ad-
veerende commissiën worden verkregen. En
tenslotte voerden de sprekers aan, dat zoo
deze ambtenaar werd toegestaan, straks ook
andere Departementen zouden volgen.

Daarentegen werd de post door den heer
Van Gennep verledigd. Deze erkende evenwel,
dat de Minister zelf aansleiding had gegeven
tot een min juiste opvatting van de betrekking
van een dergelijk ambtenaar. En nu gaf de
heer Van Gennep een omschrijving daarvan.
Die ambtenaar zou geen *unicus legislator* zijn;
hij zou alleen voorbereidende werkzaamheden
verrichten voor het ontwerpen van wetten.
Intusschen bleek hieruit toch, dat de Kamer
in duisternis verkeerde, omtrent de eigenlijke
bedeeling van den Minister, die evenwel aan
het slot de zaak meer verduidelijkte. Of aan
de nu zakelijke verdediging door den Minister
moet worden toegeschreven de verwerping van
het amendement-De Kaater, om den post te
schrapen, kan moeijelijk worden beoordeeld.
Misschien meende de meerderheid, dat door
de aanstelling van zoo'n buitengewoon ambte-
naar de zaken aan Justitie wat vlugger zouden
marcheeren.

Het amendement-De Kanter werd verworpen
met 35 tegen 33 stemmen; vóór stemden o. m.
de heeren van Alphen, Heemskerk, A. Mackay,
Kuyper, T. Mackay, Beelaerts, Seret, Schae-
pman, Bahlman, Staalman, enz.

Ook het amendement-Borgius, om den post
van f 4000 op f 5000 te brengen, werd ver-
worpen.

De Minister verklaarde, dat f 4000 zijns inziens
voldoende is, om het gewenschte doel te berei-
ken en zoo er geen geschikte kandidaten zich
mochten voordoen, dan zou hij niemand aan-
stellen. Een bepaald persoon op het oog had
hij dus niet. Het behoeft ook geen jurist te
zijn, die op elk gebied van wetgeving meer
dan gewone kunde en ervaring heeft. Integen-
deel, voor zooverre hun tijd en ervaring het
toelaten, zullen ook andere ambtenaren op
wetgevend gebied werkzaam blijven. Zelfs de
buitengewone commissiën en professoren, die
thans ieder op hun gebied wetontwerpen
voorbereiden, zullen op dezelfde wijze voort-
gaan, hunne diensten aan den lande te bewijzen.
Dit was dus een geheel andere voorstelling
dan de heeren Drucker c.s. hadden gegeven,
die tot dezen post benoemd wenschten te zien
een man van zekeren leeftijd, met de praktijk
en het praktisch leven bekend, en daarbij op
ieder gebied van de wetgeving in andere lan-
den op de hoogte, en voor wien dus zeker
f 5000 niet veel zou zijn geweest.

Ankerkultuisscherij.

Het hoofdbestuur van de Vereniging voor
de Vischerij heeft zich met een adres tot den
minister van Financiën gewend ter zake van
de ankerkultuisscherij op het Hollandsch Diep,
het Haringvliet en andere Rijkswateren.

Dringend verzoekt het Bestuur den Minister
dat, zooal met het oog op loopende pacht-
termijnen en de belangen der tegenwoordige
pachters, niet op eenmaal een einde aan de
kultuisscherij kan worden gemaakt, die althans
langzamerhand, naarmate de percelen uit de
pacht komen, in de Rijkswateren worde
buiten; en dat, zoolang zij nog wordt uitge-
oefend, er althans voor gewaakt worde, dat de
vischers den verboden tijd in acht nemen.

Hooger Onderwijs.

Te Oudewater trad Woensdagavond de heer
Jb. v. Oversteeg op, ter bespreking van wat
de Vereniging voor Hooger Onderwijs op
Geref. Grondslag wil.

Deze Vereniging, betoogde Spr., bedoelt
kennis te verkrijgen en te verschaften voor
aan hen, die straks als leiders en dienaars
des volks in kerk, staat en maatschappij
zullen optreden.
Daartoe stichtte zij een eigen Universiteit.
Voert men tegen haar bedoeling aan, dat
Hooger onderwijs toch iets anders is dan de
lagere school, dan geeft Spr. dat toe, maar
dit juist moet het bezwaar tegen onze Staat-
universiteiten nog vermeerderen, wijl op de
lagere school van den Christus gewogen moet

worden en de hoogleraren bij het Hooger
onderwijs daarentegen van Hem mogen zeggen
en leeren, wat zij willen.

Meer nog, men mag gelooven en dus ook
zeggen over een ieder wat men wil.
Een hoogleraar, die de revolutie predikt,
zal men daaraan niet afzetten. »Een hoog-
leraar aan deze universiteiten mag zelfs van
geloof en ongelooft veranderen zoo veel hij wil»
(Handelsblad 6 November 1895). Deze be-
kensenis wordt niet schroomvallig uitgespro-
ken, maar als een bewijs van vrijheid gecon-
stateerd.

Het is afgekeurd, dat door spreker het Hoog-
er onderwijs wordt beoordeeld. (Handelsblad
6 November). Men zou hier met Mr. Groen
van Prinsterer kunnen zeggen »dat die af-
keuring ontstaat uit onbekendheid met het ge-
noemde, zelfs aan ongelooften, die den strijd over
het onderwijs gevolgd hebben overbekend is.»

Of herhalen wat in 1873 door Mr. de Savor-
nin Lohman werd beweerd. »Indien de
»Hoofden onzer roemrijke Akademien het
»absolutisme gaan verdedigen, dan wordt het
»voor elken echten Nederlander tijd alarm te
roepen (Gezag en Vrijheid). Doch de afkeu-
ring is niet nieuw.

Reeds werd aan Luther verweten dat hij
het beter wist dan de Paus en de conciliën;
ook werd door Prof. C. B. Spruyt bezwaar ge-
maakt tegen het »laten beslissen inzake van
wetenschap door brave burgers» (»voorheen en
thans»)

Dit bezwaar »ochter» heeft geen recht van
bestaan. »Wie aan den Kootwijker boer, wat
zeg ik? — wie aan den Kootwijker *daglooner*
alle recht betwist om te oordeelen over de
deugdelijkheid van de wetenschap, die te
Utrecht onderwezen wordt, mist een van de
beginselen der Hervorming» zegt spreker
Prof. Fabius na.

In plaats van in spreken zich te bezon-
digen, meent spreker dat wijgen schuldloos
zijn. Waar de hoogeschoolen in ons land ge-
richt zijn tegen God en zijn Woord, alle
waarborg van wetenschap misson en den naam
van Universiteit ontaienen.

»Al gienge alle Leidische hoogeschoolen ech-
ter morgen den dag doelen, dan zou niemand
er aan denken hen daarom af te zetten», zoo
wordt door S. in het *Handelsblad* beweerd.
Men zou hier niet aan denken, maar alleen
omdat men ze niet kan afzetten. Een
geloovig man beoomeen ook al bezit hij be-
waanheid als Gr. v. Prinsterer, en kon hij
bezielen als Da Costa — de historie leert ons
dat — diärtigen kwam alles in verzet.

De tweede beschuldiging is reeds jaren lang
door bekwaame mannen en »brave burgers»
tevens geuit. Mr. Godefrui zeide in de Tweede
Kamer, »dat de geschiedenis van de univer-
siteits-examen» geleerd heeft, dat genzins
»de Rijk-professoren altijd de noodige waar-
borgen hebben opgeleverd, dat alleen aan hen,
die daarop aanspraak hadden, doctorale graden
zijn verleend».

Prof. Fabius beweert (in »Voorheen en
Thans»): »alleen ten koste van veel moeite
kan hij, die aan een openbare universiteit
zijn opleiding geniet, aan bekrompenheid van
inzicht, aan eenzijdigheid van opvatting ont-
komen».

Voorts het derde punt wees spreker op het-
geen reeds in 1872 door de *Standaard* werd
aangevoerd: »De geestelijke eenheid der weten-
schappen, de hartader van alle universitair
onderwijs, wordt telkens onzichtbaar achter
het raam der vakindeling» Voor ambtenaar-
druisuur moge de staat een vormingsklasse
stichten, maar door zulke inrichtingen mag
de naam van Universiteit niet ontvuld worden.

De kostbaarste steenen en het keurig be-
werkt hout, met wat stukken ijzer bijgeen-
voegd, vormen geen huis, ook niet wanneer
de bewoners er kosteloos, d. i. ten koste van
de belasting-betallenden in verblijven.

Men behoeft waarlijk geen hoogleraar te zijn,
om dat te begripen.

De gevolgen van zulk een handeling blij-
ven dan ook niet uit. Waar zonder eenig
verband allerlei kennis wordt geleerd, moet
het wel tot eenzijdigheid, of erger, leiden en
terecht waarachtig prof. Lohman in 1834:
»Maar vooral dit, dat bovenaan voor ons staat
de roeping om onze zonen, voor zoover dat in
onze macht is, vrij te houden van de schade-
lijke invloeden van een onderwijs dat verkeerd
is. Het daarin dreigend gevaar is erger nog
dan dat der onzedelijkheid. De kloof tusschen
Christelijk en niet Christelijk bestaat metter-
daad en alles moet aangewend om daarvoor
van den aanvang af den blik te scherpen».

Verpleging in het Christelijk gezin is niet
aldoende. Ook niet een of meer geloovige en
bekwame mannen, die met andere ongeloofige
en bekwaame mannen, geloovige onbekwamen
of bekwaame ongeloofigen vormen.

Maar een Universiteit waar de gezamenlijke
hoogleraren, door één geloof beïnvloed, van één-
zelfde grondbeschouwing over de beteekenis
hunner beginselen bij hun onderwijs uitgaan.
De bezwaren daaraan verbonden zijn groot.
Reeds de bezwaren die spreker kent. Geen
geld, dan wat vrijwillig wordt geschonken,
geen of weinig uitzicht voor de studenten
om straks een maatschappelijke positie te
verkrigen. Tegenstand van buiten, helaas
soms in den kring der vrienden en nog zoo
veel meer. Doch niet tot het bepalen der
uitkomst maar tot het voeren van den strijd
worden wij geroepen. De overwinning is
behaald door Hem, die door lijden tot de
heerlijkheid is ingegad. Tot den strijd wor-
den wij geroepen, daarvoor is oefening noodig,
oefening opdat wij niet kampen als in de
lucht slaande.

Gemengd Nieuws.

Viaduct. Uit de maandelijksche waarnemin-
gen beeft het te blijken, dat de toestand van
het westelijk viaduct »bevredigend» blijft.
De f 5000, thans daarvoor op de begroting
gebracht, zijn aangevraagd, »om zoo noodig
gebruikt te worden».

Postspaarbank. Een terrein voor een directie-
gebouw voor de Rijkspostspaarbank te Am-
sterdam is thans onder voorbehoud gekocht.
Dat terrein ligt aan de Ceintuurbaan en is
groot pl. 6000 M².

Moord te Rotterdam. Omtrent het geval zelf
is weinig of geen nieuws te melden; het ge-
rucht, dat ook de vrouw van Van Berkel zou
zijn aangehouden, is onjuist; wel schijnt men
naar een knecht van Van Berkel te zoeken,
die men voor een medeplichtigen van den dader
houdt. De justitie heeft nu ook een ruime
belooning toegezegd voor hem, die de kleeren
van den vermisten knaap aanwijst. Maar ver-
der is er niets bekend.
Intusschen heeft een verslaggever van de
Telegraaf in Rotterdam een sonderling avon-
tuur gehad, dat zeer waarschijnlijk niets be-
tekent, maar misschien — men kan nooit weten
hoe de zaken loopen — toch wel met de droeve
historie in verband zou kunnen staan.

Bedoelde verslaggever dan was op eigen
houtje eens aan het onderzoeken gegaan en was
daar toe den West-Zeeijk langs gewandeld,
huis aan huis bestudeerend. Toen de jonker-
mende journalist »middags van zijn wandeling
thuis kwam, kreeg hij een briefje van den vol-
genden inhoud.
»Mijheer,

»Ik heb u wel zien vigureere van midag op
de Wesseedijk u ben sjaak maar niet genogt
om hem te vinde ik kan u en u kan mijn ook
goet. Kom u nu donderdag nagt om 12 uur
op die plek waar dat ijk is gevonde, dan zal
uw inlichting gegeven worden.
»Ik ben Godank de moordenaar niet maar
ik weet alles maar kan niet langer wijge
maar u moet alleen komme. Zeg dit niet tegen
de pelisie anders kom ik niet.»

Dit kattelietje schijnt den verslaggever
niet bepaald prettig gestemd te hebben, hij
ging er mee naar den commissaris van politie,
die natuurlijk niets mocht verzuimen om licht
te ontvangen, ook al twijfelt hij aan den ernst
van de zaak.

Hij beloofde politiehulp, en Donderdagnacht
ging onze journalist met een revolver en een
stok gewapend, naar de plek waar het ijk was
gevonde, en die thans op een afstand omringd
was door geheime politieagenten.

Doch er kwam niemand opdagen, en onge-
troost ging de man van de courant, na in
weer en wind een kwartiertje te hebben ge-
wacht, nat en verkoumd en niet minder
seuwsachtig naar zijn huis terug. Natuurlijk
beschouwde hij zichzelf als het slachtoffer
van een misplaatste grap, maar wie beschrijft
»mans verbaring toen hij den volgende morgen
aan het ontbijt het volgende briefje vindt:
»Dat viel niet mee mijnheer L... maar ik
het geschreven U moet niet aan de pelisie
zeggen er ware stiekumers bij de keete en
aan het spoor laat u deze nu ook aan pelisie
zien want het is verkeken en let op dertien
December.»

Dat daardoor de zaak nog raadselachtiger
werd, zal men toestemmen. Ook dit briefje
is naar de politie gebracht. Jammer genoeg,
verhaalt ons de historie niet of het schrift
van beide briefjes ook eenige gelijkenis had
met dat, bij de ouders van den vermoorden
knaap gevonde.

De politie doet natuurlijk haar best om
een van deze briefschrijvers, waaraan Rotter-
dam bijzonder rijk schijnt te zijn, in handen
te krijgen; 'tis haar, jammer genoeg, tot nog
toe niet gelukt.

Wekelijksch Handelsoverzicht.

AMSTERDAM, 7 December.

Behalve de maandelijksche veiling van Ca-
cuboter, naar welk artikel steeds vraag schijnt
te zijn en waarvan de, soms tamelijk groote,
aangebode hoeveelheid steeds grif koopers
vindt tot tamelijk hooge prijzen, was de handel
aan onze goedermarkt deze week van
weinig beteekenis en ondergingen de prijzen
voor de meeste artikelen weinig verandering.

Koffie. Ten gevolge van de voortdurend groote
aanvoeren te Rio en Santos en de lagere Bra-
ziliaansche noteringen, bleef de markt hier
ook deze week lusteloos gestemd, doch vonden
de aan de markt gebrachte le band partijtjes
contant nemers tot bevredigende prijzen. De
noteringen voor g. o. Java en g. a. Santos
bleven onveranderd.

Terminen zeer kalm en met beperkten omzet.
Suiker. De stemming was deze week aan-
vankelijk kalm maar vast, doch later kwam er
eenige vraag van de zijde der raffinaeurs en
zijn de prijzen een weinig gestegen, zoodat de
markt heden sloot op f 12½ voor December,
f 11 per Jan. Maart en f 13½ per Mei.

Rijst. Ongepeld en gepeld flauw.
Specerijen. Noot en Foesie in afwachting van
den afloop der op 11 dezer alhier in veiling
en bij inschrijving aangeboden partijen Na-
gelen lusteloos en Peper flauw. Ter markt zijn
geteld op 11 dezer in veiling en bij inschrij-
ving: 1538 colli Noot, 602 colli lange Noot,
1072 colli Foesie, 178 colli Foesieschillen en
239 colli Amboina Nagelen.

Tabak. In den loop dezer week werden uit
de hand verkocht tot geheime prijs 1072
pn. Java ex Bellerophon alsmede 137 pn.
Java Bades/K ex inschrijving 22 Nov. Aange-
voerd werden per st. Prinses Sophie 2445 pn.
Java en per st. Laertes 3036 pn. Java.

De voorraad in le band bestaat thans uit
13093 » Java.
29 » Borneo.

Tin. De markt bleef begin week flauw en de
prijzen liepen weder iets terug. Banka prompt
werd tot f 38 gedaan en Billiton was tot 37½,
te plaatsen. Doch ten slotte was de stemming
vaster en liepen de prijzen f ¼ hooger.

Op latere terminen ging het een en ander
om tot de lagere noteringen, die echter sedert
eveneens f ¼ a f ½ zijn gestegen.

Pijne saden. Naar Karweizaad bestond goede
vraag tot onveranderde, maar vasten prijs.
Monterdaad werd bij partij hooger betaald. Ka-
nariezen en Maanzaad stil.

Men noteert thans:

Maanzaad (blauw) » 9.— a 9½

Drogerijen enz. in den loop dezer week kwamen tot afdanking: 12 colli, ca. 1080 K.G. Javaan 6 colli, ca. 500 Kg., Padang Gomelastiek; 1 k., ca. 220 Kg., Getah Soesoe; 10 korven, 950 Kg., Flores-helpen; 467 t. Padang Copra en 50 k., ca. 2100 Kg., Cassia fistula merg.

Bij inschrijving komen ter markt: 9 Dec. 12 k., ca. 2580 Kg., Padang Gom Damar, 110 p., ca. 2970 Kg., Padang Cassia Vera; 11 Dec. 83 b., ca. 3200 Kg., Surinaamsch Blad Balata en op 18 Dec. 80 b., ca. 3820 Kg., Cubeben.

Ollezaad. Lijanzaad vast en stijgende, sluit eckers iets kalmer. Gedaan werd Asaf. Novorossisk aangekomen f 210½, id. stoomend f 199½, 200½, 202, id. Nov. Dec. f 199½, 200, 201½, id. Dec./Jan. f 199½, 201½, 202, alles cif met.; Feb. f 202, cif Rotterdam. Koolzaad

Oliezaden. Lijnzaad vast en stijgende, sluit ech-
ter iets kalmer. Gedaan werd Asaf. Novorossisk
aangekomen f 210½ id. stoomend f 199½,
200½, 202 id. Nov. Dec. f 199½, 200, 201½,
id. Dec./Jan. f 199½, 201½, 202, alles cif
Amst./Febr. f 202, cif Rotterdam. Koolzaad
verlaten.

Olief. Raapolie vast; in dadelijk ging weinig
om, maar op levering waren nog al zaken.
Lijnolie liep iets hooger; in vliegving was de
handel beperkt, doch op termijn bestond nog
al kooplust.

Kafoen. De markt was gedurende deze week
seer lusteloos gestemd, eenedeels op eenige ver-
meerdering in Amerikaansche toevloeren, maar
hoofdzakelijk op de afwezigheid van eenige
speculatiegeest, ten gevolge van de onzekerheid
op politiek gebied en van den gouduitvoer uit
Amerika. Deze invloeden beheerschen voor het
oogenblik den toestand en houden een verbe-
tering in den prijs tegen, waartoe de algemeene
positie van het artikel allicht aansleiding stu-
kuntan geven.

Men noteert:
Amerik. middling loco 24½ a 25 c., dito basis
middling Mei/Juni levering 25 a 25½ c.
Vruchten. Krenten prjshoudend. Rorja
tamelijk vast en Appelen vrij goed beoerd.
Sucade. Amandelen, Prunien en Vijgen met
geregelden afzet aan verbruikers. Op 13 Dec.
komen hier in veiling: 400 kn. geconijte
Chineesche Stem-Gember.
Veriwaren. Java Indigo. Tot vorige prijzen
vonden ca 70 k. nemers. Hars vast en loco
seer schaarsch; op levering opnieuw iets ho-
ger, f 2.95 a f 3 voor sortiment G. Terpen-
tijnolie blijft gedrukt; disponibel f 12½, sei-
lend f 12½, Jan./Febr. afsliding f 12½.
Meekrap traag.

Petroleum was ook de afgelopen week flauw
gestemd en was de omzet van weinig bete-
kenis.

Men noteert thans:

In vaten.	
Amerik. loco	f 8.75.— Russ. loco f 8.40
December	» 8.50.— » Dec. »
Jan./Maart	» 8.25.— » »
Sept./Dec.	» 8.50.— » »

Ansojvis voortdurend stil.

Huiden sonder eerstehandsafdoeningen. Op
10 December komen bij inschrijving ter markt:
12,999 O. Ind. Runder, 10,136 O. Ind. Buffel, 148
Australische Runder, 314 droge Hollandse
Koe en 64 O. Ind. Paardehuiden, 72 O. Ind.
Hertenvelen, 13,933 O. Ind. Bokken- en
Geitenvelen, 96 O. Ind. Leguavellen en 53 Ridang-
vellen.

Honig zeer vast, maar met geringen omzet;
alleen van nieuwe inl. werden eenige partij-
tjes verkocht.

Was met weinig aanbod tot de bestaande
prijzen, waartoe handers niet geneigd zijn af
te geven.

Melasse. Per Prins Maurits zijn 50 puncheons
Trinidad aangevoerd.

Handels- en Marktberichten.

Zwolle, 5 Dec. Op de heden alhier gehou-
den weekmarkt waren de prijzen als volgt:

Granen. Tarwe f 5.75 a f 6.—, rogge
f 4.40 a 4.50, boekweit f 5.— a 5.50, gerst
f 3.60 a 3.70, paardeboonen f — a —.
Aardappelen f 1.45 a 1.50 alles per hekt.
Boter, aanvoer ter markt 355½ en 160 ½
vaten, benevens 2

HELM Cacao
der NEDERLANDSCHE CACAOFABRIEK
HELMOND
(Nietland)
a. bij de aflevering van
SUPERIEURE QUALITEIT
RIJK VOEDINGSWAARDE
- GROOTE ZUIVERHEID -
- VOEDINGS-
- GENOTMIDDELS -
Alomtegenwoordig
Uitsluitend in bussen voorzien van ons
GEDEPONEERD FABRIKSMERK.

Hoofdovertwoordiger voor Nederland.
de Heer A. OVERWEG, Rotterdam.

**Zondagsschool-
Uitgaven**
van G. F. CALLENBACH
te NIJKERK.

Deze uitgaven moeten uit
door:
degelyken inhoud, fraaie uit-
voering, zeer lage prijzen.
Voor 1895 verschenen 35
nieuwe boekjes.
Bij bestelling van 25 boek-
jes, hoe ook gesorteerd, wordt
slechts den halven prijs
berekend.
Bovendien ontvangt ieder
bij elke f 10.— boekjes in
eens besteld, (waarvoor men
dus slechts f 5.— betaalt)
een gebonden present-ex. van
het boekwerk A. L. O. E. De
Jonge Pelgrim.
Vraag de Catalogus, die gratis
verrigbaar is.
Alle solide Boekhandelaren
nemen bestellingen aan.

**J. VELDHUIS H. Jzn.,
ALMELOO.**

Fabrikant in Linnens, Tafelgoed,
witte Katoenen Goederen, enz., levert
direct aan particulieren. Stalen op
aanvraag franco.

Agentlessen gevraagd.

Bijzonder
Grote opruiming van
Amerikaansche ORGELS
met SIERLIJKE KAST tegen on-
gekend lage prijzen. Adres Haar-
lemmerdijk 88, Amsterdam,
bij G. F. JURJAANZ.

GULDEN WOORDEN.
(Holl. uitg. van Nister's Fine Art Calendar)
is de mooiste omslagkalender.
12 bladen met toepasselijke Bijbelteksten.
Elegantste Dames-Cadeau. Prijs f 1.30.
Verkrijgbaar in elken Boek- en Kunst-
handel en bij de Uitgevers:
LENTZ & DE HAAN, Utrecht.

JOHS. SIBLESZ,
ROGGESTRAAT 15, ARNHEM.
(Handel uitsluitend in Thee.)

Zendt zijne geurige, krachtige
THEESORTEN naar alle plaatsen,
van af 5 pond franco.

PRIJS-COURANTEN worden
op aanvraag gaarne franco toege-
zonden.

KOORDWOL
echt zwart, sterk en voordelig voor
DAMES- en KINDERKOUSSEN. Per
dubbel Knot = 100 Gram 56 Cent.
Toezending van Postwissel groot
f 2.80 doet het Garenmagazijn »De
Katoenbaai« H. x ienstraat 1, 5 Knot
fr. door Nederland verzenden.

**Nederlandsche Bank en Credietvereniging
voor ZUID-AFRIKA.**
Gevestigd te AMSTERDAM.
Hoofdagentschap te PRETORIA.
Agentschappen te JOHANNESBURG en POTCHEFSTROOM.

VERKOOPT, KOOPT en INCASSEERT WISSELS en ander papier en
geeft CREDIETBRIEVEN af op Pretoria, Johannesburg, Potchefstroom, Durban,
Capetown, Port-Elizabeth, Kimberley, Bloemfontein, Laurens Marquis en andere
voornam plaatsen in ZUID-AFRIKA. Belast zich met telegrafische mitbe-
digen en geeft voorschot op verscheppte goederen.

DAMES-COSTUMES.
NIEUWE STOFFEN. BILLIJKE PRIJZEN.
Leidschestrat 63, Amsterdam. — JOHA. RUTTENBERG.

Höveker's Boekhandel,
KALVERSTRAAT No. 154, AMSTERDAM.

Theologische en Wetenschappelijke Werken. — Belletrie. —
Schoolboeken. — Kinderboeken. — Kerkboeken. — Text-
books. — Bloemkaarten. — Photographiën.

Binnen- en Buitenlandsche
TIJDSCHRIFTEN, — DAG- en WEEKBLADEN.
ADVERTENTIËN.

Maandelijksche Catalogus der voornamste binnen- en buitenlandsche
uitgaven op elk gebied, op aanvraag gratis en franco.

**GROOTE SORTEERING
in waterdicht Schoenwerk.**
Kalverstraat 14, bij den Dam.
Filiaal GALERIJ 27.

Elegante nieuwe modellen.
Prijzen beneden alle concurrentie.

H. HILTEMANN,
Firma B. A. MÖLLER THEIJS.

„EXCELSIOR.”
Geïllustreerd Tijdschrift voor het Nederlandsche Volk.

ONDER REDACTIE VAN
A. J. HOOGENDIJK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang van 12 Nrs. van 16 pagina's en 12 Nrs. van
8 pagina's f 3.50.

(Geen vreemdeling, ook niet voor velen uwer, is ongetwijfeld het blad,
waarvoor we een oogenblik uw aandacht vragen. Reeds bijna twaalf
jaren was het geregeld bij velen een welkome gast.
De Redactie heeft niets onbeproefd gelaten om dit steeds het geval
te doen zijn. Schriftbescherwingen, Verhalen, Gedichten,
Letterkundige onderwerpen, Trekken uit het leven,
Levensschetsen, Geschiedenis, Land- en Volkenkunde en
zooveel meer wisselen telkens af. De »Stijlbloemen« verkregen zelfs sekere
vermaardheid. En dat het blad zoo vaak zijn stukken nu hier dan daar
ziet overgenomen, zegt zeker ook iets.
Het won zich dan ook lezers en vrienden tot in den vreemde toe. De
prijsvragen trekken steeds veler aandacht. Goede bijdragen van be-
kwame mannen sieren vaak het blad. Ettelijke lezers zijn ook getrouwe
inzenders en de Redactie poort steeds hun een hand aan den weg te zijn,
zoo dit noodig is. Goede platen verduidelijken den tekst.
Elke veertien dagen ontvangt men een aflevering, de eene keer van
zestien, de andere van acht bladzijden. Saam vormen zij aan 't eind des
jaars een schoon boek, dat zijn waarde behoudt.
Zoo gaarne zagen we den lezerskring nog uitgebreid. Een blad als dit,
eenig in ons land op Christelijk gebied, kan slechts door veler steun
bloeien en tot zegen zijn. Wel werd het door een reeks van bladen gunstig,
zeer gunstig beoordeeld, doch nog altijd is het o. i. niet genoeg bekend.
We bevelen ons blad, dat voor elken leeftijd — zeer jeugdigen uit-
gesloten — voor alle rangen en standen Christelijke, degelijke en
onderhoudende lectuur biedt, dringend aan. Ruste 's Heeren zegen op ons
pogen.

HÖVEKER & ZOON, Amsterdam.

Amsterdamsch Verkooplokaal.
WARMOESSTRAAT 158, Amsterdam.

TENTOONSTELLING
met verkoop van NIEUWE en GEBRUIKTE AMEUBLEMENTEN voor Salon.
Eet- en Slaapkamer, benevens elk denkbaar MEUBEL, SPIEGELS, SCHIL-
DERIEN, PENDULES, GASKROENEN, LAMPEN, KACHELS, FORNUIZEN enz.

VULKACHELS.
Gebrs. ALINK,
Fabrikanten.
NIEUWENDIJK 13 en 16
AMSTERDAM.

Fabriek en Magazijnen
VAN
Kachels, Haarden, Fornuizen,
Lampen, Kooktoestellen,
en alle artikelen voor
HUIS- en KEUKEN-INRICHTING.

Voor Zondagsscholen en Chr. Scholen
verschenen bij den Uitgever
A. BERENDS te 's-Gravenhage:

P. J. Kloppers. De jongen van den tram. 2de druk.
J. C. Luitingh. God doet wonderen. 2de druk.
Eduard. De schilder van Dordrecht. 2de druk.
J. C. Luitingh. Kolen vuurs. 2e dr. Met fraai geillust. omslag en zwarte plaat.
Prijs 5 Cent per Exempl.

P. J. Kloppers. Varige kolen op 's vijands hoofd. 2de druk.
J. M. Veendaal. Gods Voorzienigheid. 2de druk.
F. Hardenberg. Het verhoorde kinderged. 4de druk.
J. H. van Linschoten. Wat de liefde van Christus vermag. 2e druk. Met fraai geillust. omslag en zwarte plaat.
Prijs 10 Cent per Exempl.

P. Vergers. 4 dagen onder de roo- vers. 2de druk.
E. J. Veendaal. David Durand. Met fraai geill. omslag en gekleurd plaatje.
Prijs 15 Cent per Exempl.

Eduard. Door lijden tot heerlijk- heid. (40 bladz.).
Mesba Stretton. God zorgt voor de zijnen. (36 bladz.).
Met fraai geill. omslag en twee gekleurde plaatjes.
Prijs 20 Cent per Exempl.

Bovenstaande boeken of boekjes worden reeds bij bestel- ling van slechts 25 ex., naar keuze gesorteerd, tegen halven prijs geleverd.
Een stel dozen 17 uitgaven, ter waarde van f 4.05, wordt ter kennisgeving voor slechts f 2.— franco toegesonden.
Op aanvraag ontvangt men gratis een Exempl. van den CATALOGUS, waarin tal van boeken voorkomen, uitstekend geschikt voor feestgeschenken!

Bovendien ontvangt men bij ELKE bestelling van f 10.— (waarvoor men dus slechts f 5.— betaalt) gratis
1 ex. van: P. VERGERS, Liefde en haat, of Oranje- man en Patriot; en
1 » J. VAN BERGEN, De ballingen v. Lucerna.
Elk met fraai geill. omslag en vier gekleurde platen.

Beide boeken, het eene op het gebied van de Vaderlandsche Geschiedenis, het andere een boeiend verhaal uit de Geschiedenis der Waldenzen, werden van bevoegde zijde zeer gunstig beoordeeld en aanbevolen.

Alle solide boekhandelaren nemen bestellingen aan.

S. TROMP Azn.,
SPARENFABRIKANT. — HANLINGEN,
vraagt in Holland nog eenige solide
afnemers.

Monsters staan ten dienste

Fijne Winterharing.

Per 1/16 ton f 2.75
» 1/32 » f 1.75

Marioneerharing.

Per 1/8 ton f 3.50
» 1/16 » f 2.—
» 1/32 » f 1.25

Keeltjes en Lipjes.

Per 1/16 ton f 5.—
» 1/32 » f 2.75

Gesneden Visch.

Per 1/16 ton f 4.—
» 1/32 » f 2.25

1ste soort Ansjovis.

Potten van 100 stuks . . . f 2.50
» 200 » f 4.25
» 300 » f 6.—

France aan huis.

M. DON Hz., Vlaardingen.

VERMEULEN'S
beide Photographische Ateliers
Heiligenweg hoek Singel en Heerenstraat 6, Amsterdam,
zijn de meest comfortabele ingerichte.
Grootste debiet van alle Ateliers hier ter stede.
POTRETTEN f 1.—
» met prof. f 1.50.
13
Grootste inrichtingen voor VERGROOTINGEN naar ends portretten,
in alle mogelijke bewerkingen.
Uitgebreide keuze in de nieuwste Modellen LUSTE, naar lage
prijzen aan beide Ateliers voorradig.
Dagelijks bij alle weersgesteldheid geopend.
Telefoonnummers: HEILIGENWEG 2340, HEERENSTRAAT 2339.

OPGERICHT 1849. G. & J. COOL, OPGERICHT 1849.
FABRIKANTEN VAN
MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS.
GRAFZERKEN, MONUMENTEN en MEUBELBLADEN.
Handel in VLOER- en WANDTEGELS.

Zeer groote Magazijnen. — Ruime sortering. — Concurrente Prijzen.
Bekroond op de Wereldtentoonstelling Parijs. Philadelphia, Amsterdam etc.
Magazijnen: Amsterdam, Bloemgracht 77 — Rotterdam, Delftschestrat 61.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. Aarn & Zoon.

Voordeelige Aarb'eding.

Bij den Uitgever H. O. VOORHOEVE Jzn.,
Dunne Bierkade 17, Den Haag, zijn
verrigbaar:

Pakket A,
bevattende 100 boekjes, tot een waarde
van f 10.—, nu franco thuis,
voor f 5.50.

Pakket B,
bevattende 100 boekjes, tot een waarde
van f 11.15, nu franco thuis,
voor f 6.—.

2 nieuwe Kinderboekjes.
Het Matrozenkind, met 7 plaatjes,
prijs 15 Cts.
De Vluchtelingen, met 3 plaat-
jes, prijs 10 Cts.
Bij getallen aanmerkelijk minder.
Men vrage proef-exemplaren.

H. G. KACKS,
128 NIEUWENDIJK, 128
over de Oudebrugsteeg.

ONTVANGEN een groote sortering
BYOUTERIËN, LEDERWERKEN, ALBUMS,
BISQUIT-ARTIKELN, ROOK-, SALON- en
ALBUMTAFELTJES, en vele Fantastele-
Artikelen, alle geschikte
KERST-GESCHENKEN.

Besturen van:
Zondagsscholen,
Christelijke Scholen,
Jongelingsverenigingen
en Christ. Bibliotheken
worden opmerksaam gemaakt
op de uitgaven van:
C. BLOMMENDAAL
te 's Gravenhage.

Vijf nieuwe boekjes à 60 Cts.
verschenen dit jaar, zoodat deze
serie nu 20 nummers bevat.
De Catalogus wordt op
aanvraag gratis en franco toe-
gezonden.

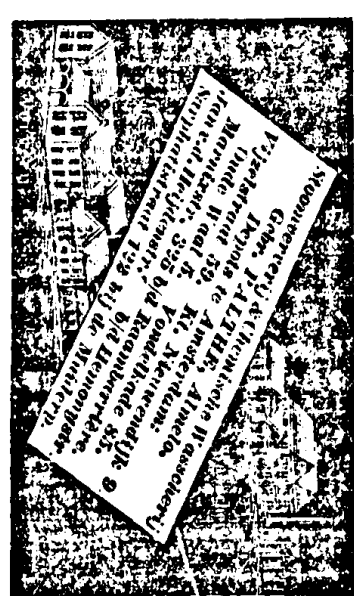
Oldambster ZUIVELFABRIEK,
te WINSCHOTEN.

Prima ve rasche gegarandeerde ROOM-
BOTER, wordt door 't geheele land,
in postpakketten van 4 1/2 Kilogr. netto,
franco verzonden, tegen f 1.40 het
Kilogram.

De Directeur E. B. ROTTE.

**Drinkt steeds
VAN EXTER'S
STOFTHEE.**

Zij is de beste.
F. VAN EXTER,
Kaasmarkt 14, Hoorn.
Monster op franco
aanvraag verkrijgbaar

ECHE SINGERNAAIMACHINES.

Prachtig Kerst-Geschenk.
Meer dan 12 Millioen in gebruik.
Meer dan 400 hoogste onderscheidingen.

Wie een Singer-Naaimachine wenscht te koopen, koope
uitsluitend in een winkel van de SINGER-MAATSCHAPPIJ, —
want er worden vaak ook namaakjes van weinig waarde
onder misbruik van den naam »SINGER« aangeboden.
De SINGER-MAATSCHAPPIJ besit op heden alleen
in Nederland reeds 35 eigen winkels.
Haar Generaal-Kantoor is gevestigd:

Kalverstraat 62, te AMSTERDAM.